

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

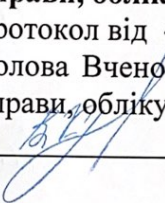
ФАКУЛЬТЕТ ПОДАТКОВОЇ СПРАВИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
Кафедра обліку та консалтингу

Затверджено

**Вченою радою Факультету податкової
справи, обліку та аудиту**

протокол від «11» 04 2023 р. № 8

Голова Вченої ради Факультету податкової
справи, обліку та аудит

В.М.Краєвський

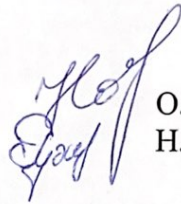
**Методичні рекомендації
до проведення практичної роботи
з навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік»**

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
освітня програма: «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»
«Податкове консультування»
Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь - 2023

Методичні рекомендації складені на основі робочої програми навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік», затвердженої Науково-методичною радою Університету «18» серпня 2023 р (протокол №7).

Укладачі:

О.П.Новікова, ст.викладач
Н.В.Гуріна, к.е.н., доцент

Рецензенти:

Б.М.Занько, к.е.н., доцент
кафедри обліку та консалтингу
А.В.Лісовий, д.е.н., професор
кафедри аудиту, державного
фінансового контролю та
аналізу

Гарант освітньої
програми:

А.М.Савченко, к.е.н., доцент
кафедри аудиту, державного
фінансового контролю та
аналізу

Розглянуто і схвалено кафедрою обліку та консалтингу,
протокол від «06» березня 2023 р. № 14

Завідувач кафедри
обліку та консалтингу

О.П.Колісник, к.е.н., доцент

ЗМІСТ

Передмова	4
1. Пояснення за розділами та темами	5
3. Методика виконання практичних завдань	7
4. Тематика завдань для поглибленого вивчення курсу	65
5. Рекомендована література	66
ДОДАТКИ	71

ПЕРЕДМОВА

У сучасних умовах розвиток економіки значною мірою залежить від глибини знань однієї з головних функцій управління – інформаційного забезпечення, тобто бухгалтерського обліку. Ефективне управління характеризується, насамперед, здатністю своєчасного отримання керівниками усіх ієрархічних рівнів повної і достовірної інформації, яка є основою для прийняття ґрунтовних управлінських рішень. Таку інформацію надає система бухгалтерського обліку, в рамках якої дані про всі аспекти діяльності підприємства, реєструються, систематизуються, узагальнюються та групуються у потрібному розрізі.

Структурно методичні вказівки для виконання практичних робіт представлені чотирма змістовними модулями: облік в системі управління підприємством, елементи методу бухгалтерського обліку, облік господарських процесів та організація і техніка ведення бухгалтерського обліку, які узгоджені з навчальною робочою програмою дисципліни «Бухгалтерський облік». Кожен із змістовних модулів містить в собі перелік тем, які деталізують їхню структуру та є основними при вивченні дисципліни.

Виконання завдань передбачає здійснення різноманітних розрахунків, для оформлення результатів яких, авторами передбачені розроблені таблиці з алгоритмами проведення процедур, які полегшують розрахунковий процес та забезпечують наочність інформації при засвоєнні поданого матеріалу. Для вірного вирішення завдань студентам необхідно звертатися до нормативних і законодавчих актів з бухгалтерського обліку та враховувати їхню перманентну зміну, яка відбувається з появою нових активів та удосконаленням чинних облікових процесів.

Особливість методичних вказівок полягає у наявності прикладів розв'язання завдань та заповнення первинного, поточного та звітного забезпечення за всіма темами курсу, що дає можливість набути студентами практичні вміння з формування первинних, зведених документів, заповнення облікових реєстрів та складання фінансової звітності.

Практичні заняття навчальної дисципліни проводяться у складі таких змістовних модулів:

Модуль 1. Теорія бухгалтерського обліку.

Модуль 2. Облік основних господарських процесів діяльності підприємства.

Модуль 3. Основи фінансової звітності, міжнародні стандарти та регулювання бухгалтерського обліку в Україні

1. ПОЯСНЕННЯ ЗА РОЗДІЛАМИ ТА ТЕМАМИ

Модуль 1. Теорія бухгалтерського обліку

Тема 1. Бухгалтерський облік: його сутність та значення.

Сутність господарського обліку та його види. Характеристика бухгалтерського обліку, його користувачі та види. Місце бухгалтерського обліку в управлінні підприємством, його функції та завдання.

Тема 2. Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку

Предмет бухгалтерського обліку. Об'єкти і суб'єкти бухгалтерського обліку. Господарські процеси як об'єкт бухгалтерського обліку

Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах

Метод та методичні прийоми бухгалтерського обліку. Принципи бухгалтерського обліку. Загальна схема облікового процесу. Елемент методу бухгалтерського обліку. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку. Оцінка як елемент методу бухгалтерського обліку. Калькуляція як елемент методу бухгалтерського обліку. Рахунок як елемент методу бухгалтерського обліку. Подвійний запис як елемент методу бухгалтерського обліку. Баланс як елемент методу бухгалтерського обліку. Звітність як елемент методу бухгалтерського обліку.

Тема 4. Бухгалтерський баланс

Суть і побудова бухгалтерського балансу. Структура бухгалтерського балансу як форми фінансової звітності. Вплив господарських операцій на зміни в бухгалтерському балансі. Порядок читання бухгалтерського балансу. Рівність підсумків активу і пасиву балансу. Визначення бухгалтерського балансу як форми фінансової звітності. Порядок заповнення форми №1 «Баланс (звіт про фінансовий стан)». Поняття «актив», «власний капітал» та «зобов'язання». Стаття балансу та її оцінка. Характеристика та приклади господарських операцій першого, другого, третього та четвертого типу.

Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Поняття про рахунки бухгалтерського обліку та їх будова. Активні, пасивні та активно-пасивні рахунки. Подвійний запис операцій на рахунках, його сутність і контрольне значення. Синтетичний і аналітичний облік на рахунках. План рахунків, його значення і принципи побудови. Класифікація рахунків. Взаємозв'язок між балансом і рахунками. Оборотні, шахові, сальдові відомості та їх контрольне значення. Дебет та кредит рахунку. Порядок відображення господарських операцій на рахунках за допомогою подвійного запису. Кореспонденція рахунків.

Тема 6. Документація та інвентаризація

Документи як джерело первинної інформації. Вимоги до змісту й оформлення документів. Класифікація документів. Організація документообороту. Інвентаризація: її значення і види. Порядок проведення й оформлення інвентаризації. Виявлення результатів інвентаризації і відображення їх в обліку.

Тема 7. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах

Облікові реєстри, їх види. Техніка облікової реєстрації. Способи виправлення помилок в облікових реєстрах. Форми бухгалтерського обліку. Організація обліку на промислових підприємствах. Відображення на рахунках бухгалтерського обліку методом подвійного запису у журналі реєстрації господарських операцій наведені господарські операції. Складання шахової відомості на підставі журналу реєстрації господарських операцій. Складання оборотно-сальдової відомості на підставі журналу реєстрації господарських операцій.

Модуль 2. Облік основних господарських процесів діяльності підприємства:

Тема 8. Облік процесу створення підприємства, формування та зміни власного капіталу

Капітал та його складові. Облік зареєстрованого (пайового) капіталу. Облік резервного капіталу. Облік інших складових власного капіталу. Первинні документи з обліку формування та змін власного капіталу.

Тема 9. Облік процесу придбання та використання активів підприємства

Поняття запасів, їх визнання та класифікація. Облік придбання запасів. Облік використання запасів. Первинні документи з обліку активів підприємства. Основні засоби: визначення та їх класифікація. Придбання основних засобів: документування та облік. Облік наявності основних засобів. Нарахування амортизації (зносу) основних засобів. Вибуття основних засобів: документування та облік. Відображення в обліку операцій з іншими необоротними матеріальними активами. Відображення в обліку операцій з нематеріальними активами.

Тема 10. Облік процесу виробництва продукції, виконання робіт та послуг

Склад витрат виробництва продукції, виконання робіт та послуг, їх групування за різними ознаками. Облік витрат виробництва: облік прямих витрат; облік непрямих витрат; облік зведених витрат виробництва. Облік готової продукції, виконаних робіт та послуг. Первинні документи з обліку витрат виробництва продукції (виконання робіт та надання послуг).

Тема 11. Облік процесу реалізації продукції, виконання робіт і послуг

Визнання та класифікація доходів. Характеристика доходів від реалізації продукції, виконання робіт і послуг. Характеристика рахунків з обліку процесу реалізації. Відображення в обліку процесу реалізації продукції, виконання робіт і послуг. Первинні документи з обліку доходів від реалізації продукції.

Тема 12. Визначення та відображення фінансових результатів основних господарських процесів

Економічна сутність фінансових результатів. Облік адміністративних витрат та витрат на збут. Відображення в обліку фінансових результатів. Витрати фінансової та інвестиційної діяльності. Витрати періоду і рахунки вони узагальнюються.

Модуль 3. Основи фінансової звітності, міжнародні стандарти та регулювання бухгалтерського обліку в Україні:

Тема 13. Основи фінансової звітності

Суть, значення фінансової звітності та основні вимоги які висуваються до неї. Склад фінансової звітності. Порядок її представлення та оприлюднення. Організація роботи по складанню звітності. Структура і зміст форми 1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан). Структура і зміст форми 2 «Звіт про фінансові результати» (Звіт про сукупний дохід). Структура і зміст форми 3 «Звіт про рух грошових коштів». Структура і зміст форми 4 «Звіт про власний капітал». Структура і зміст форми 5 «Примітки до фінансових звітів».

Тема 14. Міжнародна стандартизація та організація національної системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні

Сутність стандартизації обліку і фактори, що її визначають. Вплив користувачів фінансової звітності на процес розробки стандартів бухгалтерського обліку. Структура ради з МСФЗ. Якісні характеристики, що визначають корисність інформації, яка міститься у фінансових звітах. Елементи, з яких складаються фінансові звіти, а також способи їх визнання й оцінки. Концепція капіталу й збереження капіталу.

2. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

Модуль I. Теорія бухгалтерського обліку

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Мета: засвоїти різницю між класифікацією засобів господарської діяльності та джерелами їх утворення.

Завдання 1. За нижченаведеними даними (табл. 2.1) зробити групування господарських засобів підприємства за складом і розміщенням та за джерелами формування і цільовому призначенню. Приклад оформлення наведений у табл. 2.2.

Таблиця 2.1

Найменування активів, капіталу, зобов'язань виробничого підприємства

№	Найменування активів, капіталу, зобов'язань	Сума, грн.
1	Будівлі виробничі	87 500
2	Готівка у касі	100
3	Заборгованість працівникам з оплати праці	4 000
4	Додатковий капітал	1 200
5	Сировина й матеріали	54 750
6	Обладнання цехів (станки)	40 250
7	Заборгованість покупців	3 200
8	Готова продукція на складі	80 000
9	Поточний рахунок у банку	12 080
10	Виробничі споруди	32 500
11	Заборгованість підзвітних осіб	123
12	Допоміжні матеріали	1 800
13	Заборгованість постачальникам	6 000
14	Столи, шафи конторські (період експлуатації більш ніж 12 міс.)	1 000
15	Незавершене виробництво	19 700
16	Тарні матеріали	960
17	Нерозподілений прибуток	15 000
18	Паливо	522
19	Інші рахунки у банку	94 190
20	Заборгованість органам страхування	200
21	Короткострокові позики банку	12 700
22	Транспортні засоби	22 330
23	Зареєстрований капітал	388 000
24	Заборгованість фінансовим органам	300
25	Резервний капітал	35 000
26	Малоцінні предмети (період роботи менший 1 міс.)	6 000
27	Нематеріальні активи	5 180
28	Інші необоротні активи	1 000
29	Заборгованість різним підприємствам	785

Таблиця 2.2

Групування активів, капіталу, зобов'язань виробничого підприємства

АКТИВИ		КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Необоротні активи	Оборотні активи	Власний капітал	Довгострокові зобов'язання і забезпечення	Поточні зобов'язання і забезпечення
1) 87500 Основні засоби	2) 100 Грошові кошти	4) 1200		3) 4000
6) 40250 Основні засоби	5) 54750 Запаси	17) 15000		21) 12700
10) 32500 Основні засоби	8) 80000 Запаси	23) 388000		13) 6000
28) 1000 Інші	9) 12080 Грошові кошти	25) 35000		20) 200
22) 22330 Основні засоби	11) 123 Засоби у розрахунках			24) 300
27) 5180 Нематеріальні активи	12) 1800 Запаси			29) 785
14) 1000 Основні засоби	15) 19700 Запаси			
	16) 960 Запаси			
	18) 522 Запаси			
	19) 94190 Грошові кошти			
	26) 6000 Запаси			
	7) 3200 Засоби у розрахунках			
РАЗОМ АКТИВІВ:463 185		РАЗОМ КАПІТАЛА ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ:463 185		

Завдання 2. За нижченаведеними даними (табл. 2.3) зробити групування господарських засобів підприємства за складом і розміщенням та за джерелами формування і цільовому призначенню. Результати оформити у вигляді табл. 2.4.

Таблиця 2.3

Найменування активів, капіталу, зобов'язань торговельного підприємства

№	Найменування активів, капіталу, зобов'язань	Сума, грн.
1	Емісійний дохід	5 620
2	Торгівельна марка	7 450
3	Позика банку зі строком погашення більше 1 року	805 750
4	Заборгованість різним кредиторам	41 445
5	Грошові кошти на поточному рахунку в іноземній валюті	6 970
6	Тара й тарні матеріали	7 340
7	Нерозподілений прибуток	49 700
8	Ліцензія	1 550
9	Короткострокова позика банку	17 750
10	Заборгованість підзвітних осіб	30
11	Капітал у дооцінка	14 010
12	Знос нематеріальних активів	3 200
13	Резервний капітал	2 190
14	Заборгованість бюджету з виплати податків	6 540
15	Грошові кошти в касі в національній валюті	150
16	Різні фасовані та штучні товари	1 742 000
17	Зареєстрований капітал	983 320
18	Будівля магазину	98 850
19	Векселі видані	2 040
20	Автомобіль	12 340
21	Заборгованість покупців	25 100
22	Грошові кошти на поточному рахунку в національній валюті	25 200
23	Малоцінні та швидкозношувані предмети	49 980
24	Торгівельне обладнання	24 740
25	Заборгованість постачальникам	76 200
26	Паливо	8 640
27	Векселі отримані	1 520
28	Офісні меблі	9 600
29	Заборгованість персоналу з виплати заробітної плати	16 410
30	Комп'ютер	2 600
31	Запасні частини	3 160
32	Холодильне обладнання	27 570
33	Заборгованість органам соціального страхування	2 315
34	Знос основних засобів	28 300

Завдання 3. За нижченаведеними даними (табл. 2.5) зробити групування господарських засобів підприємства за складом і розміщенням та за джерелами формування і цільовому призначенню. Результати оформити у вигляді табл. 2.6.

Таблиця 2.5

Найменування активів, капіталу, зобов'язань виробничого підприємства

№	Найменування активів, капіталу, зобов'язань	Сума, грн.
1	Зареєстрований капітал	800 000
2	Готівка у касі	1 000
3	Заборгованість працівникам з оплати праці	16 000
4	Незакінчене будівництво	450 000
5	Капітальні інвестиції в основні засоби	100 000
6	Сировина й матеріали	27 000
7	Заборгованість постачальникам	45 000
8	Довгостроковий кредит банку	80 000
9	Грошові кошти в національній валюті на поточному рахунку в банку	12 000
10	Товари	90 000
11	Офісні меблі	23 000
12	Будівля	140 000
13	Заборгованість органам соціального страхування	11 000
14	Несплачений капітал	50 000
15	Векселі отримані	8 000
16	Заборгованість покупців	46 000
17	Резерв сумнівних боргів	12 000
18	Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються методом участі у капіталі	25 000
19	Знос основних засобів	42 000
20	Резерв на виплату відпусток працівникам підприємства	50 000
21	Цільове фінансування	100 000
22	Заборгованість перед бюджетом	2 000
23	Транспортні засоби	78 000
24	МШП	11 000
25	Заборгованість учасникам з дивідендів	10 000
26	Грошові кошти в дорозі	23 000
27	Патенти	30 000
28	Збитки минулих років	15 000
29	Ліцензія	12 000
30	Грошові кошти на поточному рахунку в іноземній валюті	36 000
31	Відстрочені податкові зобов'язання	6 000
32	Знос нематеріальних активів	3 000

Таблиця 2.6

Групування активів, капіталу, зобов'язань виробничого підприємства

АКТИВИ		КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Необоротні активи	Оборотні активи	Власний капітал	Довгострокові зобов'язання і забезпечення	Поточні зобов'язання і забезпечення
РАЗОМ АКТИВІВ:		РАЗОМ КАПІТАЛА ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ:		

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ:

1. Дослідити сутність балансу.
2. Проаналізуйте типи змін у балансі, приведіть приклади.
3. Чим визначена рівність активу і пасиву балансу.
4. Охарактеризуйте актив балансу.
5. Охарактеризуйте пасив балансу.
6. У якому вимірнику складається бухгалтерський баланс?
7. Яким нормативним документом регламентується складання бухгалтерського балансу?

Рекомендована література: [2, 7, 9, 11, 12, 14, 42]

Тема 4. Бухгалтерський баланс

Мета: засвоєння предмету, об'єктів, методів бухгалтерського обліку; набуття навичок розподілу об'єктів бухгалтерського обліку на групи (необоротні активи, оборотні активи, джерела власних засобів, джерела позикових засобів).

Завдання 4. На основі даних завдання 2 скласти баланс підприємства на початок звітного періоду. Результати оформити у вигляді таблиці 4.1.

Таблиця 4.1
Баланс (Звіт про фінансовий стан) торговельного підприємства (фрагмент)

Актив	На початок звітного періоду
I. Необоротні активи	
Нематеріальні активи	
первісна вартість	
накопичена амортизація	
Основні засоби	
первісна вартість	
знос	
Відстрочені податкові активи	
Інші необоротні активи	
Усього за розділом I	
II. Оборотні активи	
Запаси	
Дебіторська заборгованість	
Гроші та їх еквіваленти	
Витрати майбутніх періодів	
Інші оборотні активи	
Усього за розділом II	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	
Баланс	
Пасив	На початок звітного періоду
I. Власний капітал	
Зареєстрований капітал	
Капітал у дооцінках	
Додатковий капітал	
Резервний капітал	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	
Неоплачений капітал	()
Вилучений капітал	()
Усього за розділом I	

Продовження таблиці 4.1

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	
Відстрочені податкові зобов'язання	
Довгострокові кредити банків	
Інші довгострокові зобов'язання	
Довгострокові забезпечення	
Цільове фінансування	
Усього за розділом II	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	
Короткострокові кредити банків	
Поточна кредиторська заборгованість	
Поточні забезпечення	
Доходи майбутніх періодів	
Інші поточні зобов'язання	
Усього за розділом III	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	
Баланс	

Завдання 5. На основі даних завдання 3 скласти баланс підприємства на початок звітного періоду. Результати оформити у вигляді таблиці 4.2.

Таблиця 4.2

Баланс (Звіт про фінансовий стан) виробничого підприємства (фрагмент)

Актив	На початок звітного періоду
I. Необоротні активи	
Нематеріальні активи	
первісна вартість	
накопичена амортизація	
Основні засоби	
первісна вартість	
знос	
Відстрочені податкові активи	
Інші необоротні активи	
Усього за розділом I	
II. Оборотні активи	
Запаси	
Дебіторська заборгованість	
Гроші та їх еквіваленти	
Витрати майбутніх періодів	
Інші оборотні активи	

Продовження таблиці 4.2

Усього за розділом II	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	
Баланс	
Пасив	На початок звітнього періоду
I. Власний капітал	
Зареєстрований капітал	
Капітал у дооцінках	
Додатковий капітал	
Резервний капітал	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	
Неоплачений капітал	()
Вилучений капітал	()
Усього за розділом I	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	
Відстрочені податкові зобов'язання	
Довгострокові кредити банків	
Інші довгострокові зобов'язання	
Довгострокові забезпечення	
Цільове фінансування	
Усього за розділом II	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	
Короткострокові кредити банків	
Поточна кредиторська заборгованість	
Поточні забезпечення	
Доходи майбутніх періодів	
Інші поточні зобов'язання	
Усього за розділом III	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	
Баланс	

Завдання 6. Виходячи з поданих нижче даних необхідно:

визначити тип балансових змін за приведеними нижче операціями (табл. 4.4);

відобразити зміни, які відбулися у балансі (табл.4.3); розрахувати залишки на кінець звітнього періоду (табл. 4.3).

Приклад розв'язання міститься у табл. 4.3- 4.4.

Таблиця 4.3

Фрагмент Балансу магазину «Надія» (тис. грн.)

АКТИВ					ПАСИВ				
Статті балансу	Сальдо на 01.____	Обороти		Сальдо на 31.____	Статті балансу	Сальдо на 01.____	Обороти		Сальдо на 31.____
		+	-				+	-	
Основні засоби	300	25		325	Зареєстрований капітал	468			468
Товари	500	106		606	Прибуток	184		80	104
Матеріали	2			2	Розрахунки з оплати праці	8		7	1
МШП	12	3		15	Короткострокові позики банку	230	7	47	240
Готівка	1	8	7	2	Заборгованість постачальникам	13	106 25 3	57	90
Поточний рахунок	84		8 1 47	28	Різні кредитори	2		1	1
Різні дебітори	6			6	Резервний капітал		80		80
Баланс	905	142	63	984	Баланс	905	271	192	984

Таблиця 4.4.

Операції магазину «Надія» за місяць

Зміст операції	Сума, тис. грн.	Вид змін
1. Надійшли від постачальників товари, які ще сплачені	106	3
2. За рахунок короткострокової позики банку погашено перед постачальником заборгованість за товари	57	2
3. З поточного рахунку в банку отримано за чеком в касу для виплати заробітної плати	8	1
4. З каси виплачено заробітну плату	7	4
5. Отримані від постачальника основні засоби	25	3
6. За результатами розподілена частина прибутку направлена в резервний капітал	80	2
7. З поточного рахунку в банку погашено заборгованість різним кредиторам	1	4
8. Отримані від постачальника МШП	3	3
9. З поточного рахунку в банку погашено заборгованість із короткострокової позики	47	4

Завдання 7. Виходячи з поданих нижче даних необхідно:
 розрахувати залишки на початок звітного періоду на підставі даних таблиці 4.5;
 визначити тип балансових змін за приведеними нижче операціями (табл. 4.6);
 розрахувати залишки на кінець звітного періоду (табл. 4.7).

Баланс					Баланс				

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ:

1. Дослідити сутність балансу.
2. Проаналізуйте типи змін у балансі, приведіть приклади.
3. Чим визначена рівність активу і пасиву балансу.
4. Охарактеризуйте актив балансу.
5. Охарактеризуйте пасив балансу.
6. У якому вимірнику складається бухгалтерський баланс?
7. Яким нормативним документом регламентується складання бухгалтерського балансу?
8. Як графічно можна зобразити баланс?

Рекомендована література: [1-3, 8, 10, 11, 33, 42, 45, 48, 49, 51, 62]

Тема 5. Бухгалтерські рахунки та подвійний запис

Мета: дослідити сутність та типи рахунків бухгалтерського обліку, набути практичні навички занесення інформації на рахунки, засвоїти економічний зміст подвійного запису, навчитись складати кореспонденцію рахунків

Завдання 8.

За поданими нижче даними необхідно:

Записати господарські операції до журналу реєстрації господарських операцій (табл. 5.2). Скласти бухгалтерські проводки.

Відкрити рахунки бухгалтерського обліку, записати сальдо початкове, зміни за місяць, визначити обороти та сальдо на кінець місяця.

Скласти шахову відомість за синтетичними рахунками (табл. 5.3).

Скласти оборотну-сальдову відомість за синтетичними рахунками (табл. 5.4).

Нижче наведений по кроковий приклад розв'язання.

Таблиця 5.1

Фрагмент Балансу ПП «Зірочка»

Статті активу	Сума, грн.	Статті пасиву	Сума, грн.
1	2	3	4
Основні засоби	73090	Зареєстрований капітал	160320
Товари	164720	Нерозподілений прибуток	22270
Каса	310	Розрахунки з оплати праці	3910
Розрахунки з підзвітними особами	100	Короткострокові позики банку	43640
Матеріали	640	Розрахунки з кредиторами	1230
МШП	1730	Розрахунки з постачальниками	36070
Розрахунки з покупцями	11870		
Поточний рахунок у банку	14980		
БАЛАНС		БАЛАНС	

Таблиця 5.2

Журнал реєстрації господарських операцій ПП «Зірочка»

№	Зміст операцій	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	Зарахована на поточний рахунок короткострокова позика банку	10800	31	60
2	Надійшли від постачальників МШП	4200	22	631
3	З поточного рахунку в банку отримані кошти на виплату заробітної плати	3900	30	31
4	Видано з каси під звіт завмагу на господарські потреби	40	372	30
5	Надійшло на поточний рахунок в банку на погашення боргу від покупців. Заборгованість погашено повністю	11870	31	361
6	З каси виплачено заробітну плату	3850	661	30
7	Залишок невикраденої заробітної плати повернуто на поточний рахунок	50	31	30
8	Надійшли від постачальників товари, розрахунок за які не здійснено	19800	28	631
9	З поточного рахунку погашено заборгованість перед постачальником за товари	19650	631	31
10	Перераховано з поточного рахунку в банку на погашення боргу різним кредиторам	1200	685	31
11	Сформовано резервний капітал за рахунок нерозподіленого прибутку	5000	441	43
12	Надійшли від постачальників:	20000	10	631
	А) основні засоби	10500	12	631
	Б) нематеріальні активи			

10 «Основні засоби»

Дт	Кт
73090	
2000	
2000	
93090	

12 «Нематеріальні активи»

Дт	Кт
10500	
10500	
10500	

201 «Сировина й матеріали»

Дт	Кт
640	
0	
640	

28 «Товари»

Дт	Кт
164720	
19800	
19800	
184520	

311 «Поточний рахунок в національній валюті»

Дт	Кт
14980	
10800	3900
11870	19650
50	50
22720	24750
12950	

372 «Розрахунки з підзвітними особами»

Дт	Кт
100	
40	
40	
140	

43 «Резервний капітал»

Дт	Кт
	5000
	5000
	5000

22 «МШП»

Дт	Кт
1730	
4200	
4200	
5930	

301 «Готівка в національній валюті»

Дт	Кт
310	
3900	40
	3850
	50
3900	3940
270	

361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями»

Дт	Кт
11870	
	11870
0	11870
0	

40 «Зареєстрований капітал»

Дт	Кт
	160320
	160320

441 «Прибуток нерозподілений»

Дт	Кт
	22270
5000	
5000	
	17270

601 «Короткострокові кредити банків»

Дт	Кт
	43640
	10800
	10800
	54440

631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»

Дт	Кт
	36070
19650	4200
	19800
	20000
	10500
19650	54500
	70920

661 «Розрахунки за заробітною платою»

Дт	Кт
	3910
3850	
3850	
	60

685 «Розрахунки з іншими кредиторами»

Дт	Кт
	1230
1200	
1200	
	30

Таблиця 5.3.

Шахова відомість за синтетичними рахунками ПП «Зірочка»

Дт \ Кт	301	311	361	43	601	631	Разом ОбДт
10						20000	20000
12						10500	10500
22						4200	4200
281						19800	19800
301		3900					3900
311	50		11870		10800		22720
372	40						40
441				5000			5000
631		19650					19650
661	3850						3850
685		1200					1200
Разом ОбКт	3940	24750	11870	5000	10800	54500	110860

Таблиця 5.4.

Оборотно-сальдова відомість за синтетичними рахунками ПП «Зірочка»

Назва рахунку	Сальдо на початок місяця		Оборот за місяць		Сальдо на кінець місяця	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
1	2	3	4	5	6	7
10 «Основні засоби»	73090		20000		93090	
12 «Нематеріальні активи»			10500		10500	
201 «Сировина й матеріали»	640				640	
22 «МПП»	1730		4200		5930	
28 «Товари»	164720		19800		184520	
301 «Готівка в національній валюті»	310		3900	3940	270	
311 «Поточний рахунок в національній валюті»	14980		22720	24750	12950	
361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями»	11870			11870	0	
372 «Розрахунки з підзвітними особами»	100		40		140	
40 «Зареєстрований капітал»		160320				160320
43 «Резервний капітал»				5000		5000
441 «Прибуток нерозподілений»		22270	5000			17270
601 «Короткострокові кредити банків»		43640		10800		54440
631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»		36070	19650	54500		70920
661 «Розрахунки за заробітною платою»		3910	3850			60
685 «Розрахунки з іншими кредиторами»		1230	1200			30
Разом:	267440	267440	110860	110860	308040	308040

Завдання 9.

За поданими нижче даними необхідно:

Відкрити рахунки та записати на них сальдо на початок місяця.

Записати господарські операції до журналу реєстрації господарських операцій (табл.

5.6). Скласти бухгалтерські проводки. Рознести операції за рахунками, підрахувати обороти та вивести сальдо на кінець місяця.

Скласти шахову відомість за синтетичними рахунками (табл. 5.7).

Скласти оборотну-сальдову відомість за синтетичними рахунками (табл. 5.8).

Таблиця 5.5

Залишки за рахунками ТОВ «Омега»

Номер та назва рахунків	Сума, грн.
1	2
10 Основні засоби	52340
201 Сировина та матеріали	7000
281 Товари на складі	63172
631 Розрахунки з вітчизняними постачальниками	13292
284 Тара під товарами	5623
40 Зареєстрований капітал	129890
661 Розрахунки за заробітною платою	1972
441 Прибуток	4740
22 Малоцінні та швидкозношувані предмети	6530
601 Короткострокові кредит	30800
301 Готівка	428
372 Розрахунки з підзвітними особами	200
377 Розрахунки з іншими дебіторами	1086
311 Поточний рахунок в банку	52390
685 Розрахунки з іншими кредиторами	1075
131 Знос основних засобів	27000
443 Прибуток, використаний у звітному періоді	20000

Таблиця 5.6.

Журнал реєстрації господарських операцій ТОВ «Омега»

№	Зміст операцій	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	2	3	4	5
1.	Отримано товари від постачальників розрахунок не здійснено	15 360		
2.	Погашена заборгованість постачальникам: за рахунок короткострокових кредитів банків (залишок заборгованості) з поточного рахунку (див. операцію 1)	13292 15360		
3.	Отримано в касу з поточного рахунку в банку	2 700		
4.	Видано з каси під звіт	250		
5.	Виплачено з каси заробітну плату працівникам	1 950		
6.	Перераховано з поточного рахунку на погашення боргу різним кредиторам	1 015		
7.	Отримано від постачальників: а) товари б) тара	2 230 140		
8.	Отримано авансовий звіт підзвітної особи про придбання чорнильних приладів	180		
9.	На поточний рахунок у банку зараховані платежі від дебіторів	830		
10.	Внесено в касу залишок невикористаних підзвітних сум			

продовження таблиці 5.6

№	Зміст операцій	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	2	3	4	5
11.	Перераховано з поточного рахунку на погашення боргу за кредитом	2 210		
12.	Отримані від постачальників матеріали, розрахунок не здійснено	175		

10 «Основні засоби»

Дт	Кт

13 «Знос»

Дт	Кт

201 «Сировина й матеріали»

Дт	Кт

22 «МШП»

Дт	Кт

281 «Товари на складі»

Дт	Кт

284 «Тара під товарами»

Дт	Кт

301 «Готівка в національній валюті»

Дт	Кт

311 «Поточний рахунок в національній валюті»

Дт	Кт

361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями»

Дт	Кт

372 «Розрахунки з підзвітними особами»

Дт	Кт

**377 «Розрахунки з різними
дебіторами»**

Дт	Кт

**40 «Зарєстрований (пайовий)
капітал»**

Дт	Кт

**441 «Прибуток нерозподілений
дебіторами»**

Дт	Кт

**443 «Прибуток, використаний у
звітному періоді»**

Дт	Кт

**601 «Короткострокові кредити
банків»**

Дт	Кт

**631«Розрахунки з вітчизняними
постачальниками»**

Дт	Кт

**661 «Розрахунки за заробітною
платою»**

Дт	Кт

**685«Розрахунки з іншими
кредиторами»**

Дт	Кт

Разом:						

Завдання 10.

За наведеними нижче даними необхідно:

Відкрити рахунки та записати на них сальдо на початок місяця.

Записати господарські операції до журналу реєстрації господарських операцій (табл.

5.11). Скласти бухгалтерські проводки.

Рознести операції за рахунками, підрахувати обороти та вивести сальдо на кінець місяця.

Скласти оборотні відомості за рахунками синтетичного та аналітичного обліку (5.12 – 5.13).

Таблиця 5.9.**Фрагмент Балансу підприємства ТОВ «Бета»**

Шифр рахунку	Стаття активу	Сума, грн.	Шифр рахунку	Стаття пасиву	Сума, грн.
1	2	3	4	5	6
10	Основні засоби	40230	40	Зареєстрований (пайовий) капітал	57227
20	Матеріали	4590			
281	Товари	54970			
284	Тара	1200	44	Прибуток	13870
30	Готівка	36	60	Короткострокові кредити банків	15290
22	МШП	3920			
13	Знос основних засобів	13000	63	Розрахунки з постачальниками	15430
31	Поточний рахунок в банку	17960			
33	Інші грошові кошти	13000	66	Розрахунки з оплати праці	13168
361	Розрахунки з покупцями	1000			
377	Розрахунки з дебіторами	1079	68	Розрахунки з різними кредиторами	10000
БАЛАНС			БАЛАНС		

Таблиця 5.10

Розшифровка сальдо синтетичного рахунку 284 «Тара під товарами»

Назва	Одиниці вим.	К-сть	Ціна	Сума
Ящики дерев'яні	шт	180	1,50	270
Мішки 1 категорії	шт	205	1,30	266,50
Коробки картонні	шт	500	0,10	50
Бідони	шт	15	22,50	337,50
Ящики	шт	120	2,30	276,00
РАЗОМ				1200

Таблиця 5.11

Журнал реєстрації господарських операцій підприємства ТОВ «Бета»

№	Зміст операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	2	3	4	5
1	Надійшли від товарної бази: ящики дерев'яні 30 шт. по 1,50 коробки картонні 50 шт. по 0,10 ящики 40 шт. по 2,30 Разом:	45 5 92		
2	Отримано за чеком з поточного рахунку в касу на виплату заробітної плати	12800		
3	З каси виплачено заробітну плату	12600		
4	Залишок не виданої заробітної плати повернуто на поточний рахунок	200		
5	З поточного рахунку в банку перераховано товарній базі на погашення боргу (див. операцію 1)	142		
6	За рахунок кредиту банку погашено заборгованість перед різними кредиторами	5700		
7	Відвантажено тару таро збиральній організації. Сума рахунку складається з: мішки 1 категорії 80 шт. по 1,30 ящики дерев'яні 100 шт. по 1,50 коробки картонні 300 шт. по 0,10 Разом:	104 150 30		
8	За договором з постачальниками придбані МШП, розрахунок не здійснено	3750		
9	Отримані товари від постачальників, розрахунок не здійснено	2570		
10	Надійшло на поточний рахунок в банку від дебіторів	479		

Таблиця 5.12

Оборотно-сальдова відомість за синтетичними рахунками підприємства ТОВ

«Бета»

Назва рахунку	Сальдо на початок місяця		Оборот за місяць		Сальдо на кінець місяця	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
10 «Основні засоби»						
131 «Знос основних засобів»						
201 «Сировина й матеріали»						
22 «МШП»						
281 «Товари на складі»						
284 «Тара під товарами»						
301 «Готівка в національній валюті»						
311 «Поточний рахунок в національній валюті»						
33 «Інші грошові кошти»						
361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями»						
377 «Розрахунки з іншими дебіторами»						
40 «Зареєстрований (пайовий) капітал»						
44 «Прибуток»						
60 «Короткострокові позики»						
631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»						
661 «Розрахунки за заробітною платою»						
685 «Розрахунки з іншими кредиторами»						
Разом						

рахунках?

13. У чому полягає взаємозв'язок між балансом і рахунками?
14. Що розуміють під хронологічними і систематичними бухгалтерськими записами?
15. Дайте визначення і характеристику синтетичних рахунків?
16. Дайте визначення і характеристику аналітичних рахунків?
17. Дайте визначення і вкажіть призначення субрахунків?
18. Який взаємозв'язок між синтетичними і аналітичними рахунками?
19. Вкажіть призначення та будову оборотних відомостей за синтетичними рахунками.
20. Чим зумовлена рівність трьох пар підсумків в оборотній відомості за синтетичними рахунками?
21. Розкрийте взаємозв'язок між оборотними відомостями за синтетичними і аналітичними рахунками.
22. Вкажіть значення і роль шахової оборотної відомості за синтетичними рахунками.
23. Яка будова та порядок складання шахової оборотної відомості за синтетичними рахунками?
24. Розкрийте сутність, порядок складання та контрольне значення сальдових відомостей.
25. Який існує взаємозв'язок між шаховими, сальдовими та оборотними відомостями?

Рекомендована література: [2, 7, 10, 11, 14, 42, 44, 48, 49, 51, 54]]

Тема 6. Документація і інвентаризація

Мета: вивчення документації як елементу методу бухгалтерського обліку та облікових регістрів, їх структури, порядку їх заповнення.

Завдання 10.

За наведеними нижче даними необхідно:

Заповнити первинні документи. Сформувані прибутковий касовий ордер № 23 (типової форми № КО-1) й видаткові касові ордери № 18 -19 (типової форми № КО-2), наведені у Додатках А– Б.

Сформувані зведені документи. Скласти журнал реєстрації прибуткових і видаткових касових документів (типової форми № КО- 3а) та звіт касира (типової форми № КО-4), наведені у Додатках В – Г. Зробити бухгалтерську обробку документів.

Визначити залишок коштів у касі на 06.11._р.

Найменування підприємства – ТОВ «Голівуд»

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ – 44112233

ПІН – 441122315687

Керівник – Бойко В.В.

Головний бухгалтер – Деревій А.а. Касир – Чупрій І.М.

Залишок коштів у касі на 01.11._р. – 1 500 грн.

У період з 1 по 5 листопада 20_рр. ТОВ «Голівуд» здійснило наступні касові операції:

03.11.	За чеком № 671235 отримані кошти в касу для виплати заробітної плати	4 000
04.11.	З каси видані кошти Іванову В.П. на відрядження	1 000
04.11.	З каси видана заробітна плата Петрову С.С.	3 500

Завдання 11.

Розрахувати суму шкоди від нестачі запасів згідно норм постанови КМУ «Порядок визначення збитків від крадіжок, нестач, псування цінностей» від 22.01.96 № 116.

Визначити результат інвентаризації запасів.

Заповнити відомість результатів інвентаризації (Додаток Ж).

Матеріал для виконання завдання

Наказом № 512 директора ТОВ «Зоряні війни» Борисенко Т.А. було призначено інвентаризаційну комісію у складі:

Заступник директора	Голубєва Т.С.
Завідувач складу	Коваленко В.О.
Бухгалтер	Паніотова Т.Г.

В ході проведення інвентаризації запасів встановлено наступне:

1	Надлишок тканини ВТ 50437 (30 м за ціною 20,00 грн.), що не був оприбуткований: Справедлива вартість сировини, грн.	105
2	Нестача готової продукції: Костюмів чоловічих МО-2013(2 за ціною 2000 грн.)	4000
3	Індекс інфляції на дату проведення інвентаризації	1,6

За нестачею виявлено винну особу – завідувача складу. Сума відшкодування внесена винною особою (завідувачем складу) до каси підприємства у звітному місяці.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ:

1. Що таке первинне спостереження та фіксація даних?
2. Дайте характеристику первинного обліку.
3. Дайте визначення документації як елементу обліку.
4. У чому різниця «документ» та «бухгалтерський документ»?
5. У чому різниця понять «документація» та «документування»?
6. Що таке зміст та структура документів?
7. Які існують вимоги до бухгалтерських документів?
8. Перелічіть реквізити бухгалтерських документів та їх види.
9. Які шляхи удосконалення первинного обліку бухгалтерської документації?
10. Назвіть класифікацію бухгалтерських документів.
11. Які ви знаєте види матеріальних носіїв документів?
12. Що таке документообіг? Його сутність.
13. Що таке інвентаризація? Її основні види.
14. Як здійснюють і оформляють інвентаризацію?
15. Як відображають в обліку результати інвентаризації?

Рекомендована література: [2, 7, 9, 12, 14, 43, 44, 48, 49, 51, 54]

Тема 7. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах

Мета: набуття знань щодо техніки реєстрації господарських операцій при журнальній формі бухгалтерського обліку, уяснити роль облікових реєстрів у системі бухгалтерського обліку підприємств.

Завдання 12.

За наведеними нижче даними необхідно: Обробити касові звіти за квітень місяць.

Сформувати обліковий реєстр за рахунком 301 «Готівка в національній валюті» за даними звітів касира (Додаток 3).

*Матеріал для виконання завдання***Касовий звіт за 01.10.20 р.**

	Кореспондуючий рахунок	Сума, грн.
1. Залишок готівки у касі на 01.10		100
2. Надійшло до каси за 01.10:		

Виручка від реалізації товарів		5000
Разом:		5000
3. Видано з каси 01.10:		
Аванс підзвітній особі		1290
Разом:		1290

Касовий звіт за 02.10.20 р.

	Кореспондуючий рахунок	Сума, грн.
1. Залишок готівки у касі на 02.10		?
2. Надійшло до каси за 02.10:		
Отримано з поточного рахунку для виплати заробітної плати		10000
Від дебіторів в погашення заборгованості		470
Оприбутковано надлишки готівкових коштів, виявлені під час інвентаризації		100
Разом:		10570
3. Видано з каси 02.10:		
Заробітна плата працівникам		10000
Здано виручку в банк через інкасатора		3500
Оплачені поштові послуги		250
Разом:		13750

Касовий звіт за 03.-31.10.20 р.

	Кореспондуючий рахунок	Сума, грн.
1. Залишок готівки у касі на 03.10		?
2. Надійшло до каси за 03.-31.10:		
Повернення підзвітною особою суми невикористаного авансу		1030
Виручка від реалізації		15000
Разом:		16030
3. Видано з каси 03.-31.10		
Оплачені різні дрібні витрати		450
Здано виручку в банк через інкасатора		15000
Разом:		15450

Завдання 13.

За наведеними нижче даними необхідно:

Відобразити в обліку розрахунки з підзвітними особами.

Сформувати журнал-ордер за рахунком 372 «Розрахунки з підзвітними особами» (Додаток К).

Матеріал для виконання завдання

Таблиця 7.1.

Розшифровка сальдо рахунка 372 «Розрахунки з підзвітними особами»

П.І.Б. працівника	Залишок заборгованості, грн	
	Дт	Кт
Усик В.М.	200	
Варга П.І.		620
Боднарчук Ю.С.	1800	

Копитін В.О.	800	
Разом:	2700	620

Таблиця 7.2.

Журнал реєстрації господарських операцій ТОВ «Дім»

№ п/п	Зміст операції	Сума	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	Компенсовано працівнику Варзі П.І. перевитрати за підзвітними сумами			
2	Видано готівку заступнику головного бухгалтера Легусь Н.О. під звіт на відрядження	2600		
3	На основі Звіту про використання коштів, наданих під звіт Боднарчук Ю.С.:			
	3.1. оприбутковано офісний папір 10 пачок за ціною 75 грн.			
	3.2. оприбутковано кольоровий офісний папір 2 пачки за ціною 155 грн.			
	3.3. оприбутковано до каси залишок невикористаної підзвітної суми			
4	На основі Звіту про використання коштів, наданих під звіт Усик В.М. оприбутковано паливо	200		
5	На основі Звіту про використання коштів, наданих під звіт Копитіна В.О. оприбутковано запасні частини для ремонту автомобілю	2400		
6	Видано Усик В.М. під звіт на господарські потреби	500		

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

1. Що розуміють під регістрами обліку?
2. За якими ознаками класифікуються облікові регістри?
3. Як поділяються облікові регістри за зовнішнім виглядом?
4. Як поділяються облікові регістри за характером записів?
5. Як поділяються облікові регістри за обсягом змісту записів?
6. Як поділяються облікові регістри за способом складання?
7. Як поділяються облікові регістри за обліковими вимірниками?
8. Як поділяються облікові регістри за способом зберігання?
9. Чим відрізняються між собою регістри аналітичного і синтетичного обліку?
10. Вкажіть загальні правила облікової реєстрації, встановлені нормативно-правовими актами України.
11. Вкажіть загальні правила зберігання облікових регістрів.
12. Які є способи виправлення помилок в облікових регістрах?
13. Як виправити помилку коректурним способом?
14. Як виправити помилку способом «червоного сторно»?
15. Як виправити помилку способом додаткових бухгалтерських проведень?
16. Дайте визначення форми бухгалтерського обліку.
17. Вкажіть основні вимоги, яким повинна відповідати форма обліку.
18. Які основні критерії ідентифікації форм обліку?
19. Який порядок ведення журнальної форми бухгалтерського обліку?
20. Розкрийте сутність спрощеної та простої форм ведення бухгалтерського обліку.
21. Які основні характеристики меморіально-ордерної форми обліку?
22. Що розуміють під автоматизацією бухгалтерського обліку?
23. Хто несе відповідальність за організацію бухгалтерського обліку?

24. Які форми організації бухгалтерського обліку може обрати підприємство?
 25. Які обов'язки головного бухгалтера або особи, на яку покладено ведення бухгалтерського обліку підприємства?
 26. Що розуміють під обліковою політикою?

Рекомендована література: [1, 6, 7, 9, 10, 14, 23, 33, 42, 44, 50, 51, 54, 60]

Модуль 2. Облік основних господарських процесів діяльності підприємства:

Тема 8. Облік процесу створення підприємства, формування та зміни власного капіталу

Мета: засвоїти порядок відображення в обліку основних операцій, що пов'язані із формуванням та рухом власного капіталу підприємства.

Завдання 14. Згідно протоколу загальних зборів засновників підприємства було прийнято рішення про створення ТОВ «Фактор-М» із статутним капіталом в сумі 518700 грн. Засновниками підприємства є:

- фізична особа Коваленко С. М. – оргтехніка на суму 76400 грн.;
- юридична особа ТОВ «Стимул» - виробничі запаси на суму 220560 грн.;
- юридична особа ТОВ «Аспект» - грошові кошти на рахунок в банку 221740 грн.

Через три роки підприємство отримало прибуток, з якого частину в сумі 87800 грн. було вирішено розподілити між засновниками підприємства пропорційно участі кожного.

Відобразити в обліку формування статутного капіталу та розподілу прибутку між засновниками.

Таблиця 8.1

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п\п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт

Завдання 15. Рішенням загальних зборів акціонерів ПрАТ «Агротех» було прийнято рішення про формування статутного капіталу в розмірі 2000000 грн. Частина акціонерів викупила акції акціонерного товариства на суму 860000 грн. шляхом перерахування коштів на рахунок в банку підприємства, інші акціонери викупили акції в обмін на виробниче обладнання на суму 920000 грн. та програмне забезпечення на суму 220000 грн. За підсумками року рішенням зборів акціонерів було з частини прибутку нараховані дивіденди в сумі 118000 грн., а частина прибутку направлена на створення резервного капіталу в сумі 37240 грн.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку формування статутного капіталу ПрАТ та розподіл прибутку.

Таблиця 8.2

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п\п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт

Завдання 16. Рішенням зборів засновників малого підприємства було сформовано статутний капітал в розмірі 312400 грн., з яких одна фізична особа зробила внесок готівкою в касу підприємства в сумі 80000 грн., друга фізична особа – легковим автомобілем вартістю 184000 грн., а третя фізична особа – оргтехнікою на суму 48400. Через деякий час останній засновник вирішив вийти зі складу підприємства, у зв'язку з чим йому повернули його частку внеску коштами з рахунку в банку. Крім того, за цей час було отримано прибуток в сумі 84600 грн., який розподілили між засновниками. Виплата прибутку засновникам відбулась коштами з рахунку в банку.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку формування статутного капіталу МП, повернення внеску засновнику та розподіл прибутку.

Таблиця 8.3

Журнал реєстрації господарських операцій

№ п\п	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ:

1. Розкрийте поняття власного капіталу.
2. Які є види власного капіталу?
3. Що таке зареєстрований капітал?
4. Що таке статутний капітал?
5. Що таке пайовий капітал?
6. Що таке неоплачений капітал?
7. Що таке капітал у дооцінках?
8. Що таке додатковий капітал?
9. Що таке резервний капітал?
10. Що таке вилучений капітал?
11. Що таке нерозподілений прибуток?

Рекомендована література: [1, 6, 7, 10, 12, 14, 23, 33, 42, 44, 50, 51, 54, 60]

Тема 9. Облік процесу придбання та використання активів підприємства

Мета: засвоїти особливості бухгалтерського обліку процесу придбання та використання активів підприємства. Визначення фактичної собівартості придбаних активів підприємства за різними каналами. Вивчення транспортно-заготівельних витрат та особливості їх відображення в бухгалтерському обліку.

Завдання 17.

За наведеними нижче даними необхідно:

Записати господарські операції в журнал реєстрації господарських операцій (табл. 9.1). Скласти бухгалтерські записи.

Визначити середній відсоток транспортно-заготівельних витрат. Визначити фактичну собівартість матеріалів (табл. 9.2).

Визначити залишок матеріалів на кінець місяця. Нижче наведений по кроковий приклад розв'язання.

Сальдо на початок місяця

201 «Сировина і матеріали» (за обліковими цінами) 150000 грн.

201 ТЗВ 6000 грн

$$d \text{ ТЗВ передані у виробництво} = \frac{\text{середній \%} * \text{запаси передані у виробництво}}{100}$$

$$\text{середній\%} = \frac{Сн201_{тзв} + ОД^м 201_{тзв}}{Сн201 + ОД^м 201} * 100$$

Таблиця 9.1.

Журнал реєстрації господарських операцій ТОВ «Олена»

№ п/п	Зміст операції	Сума	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	Оприбутковані матеріали, які надійшли від постачальника:			
	А) матеріали	30000	201	631
	Б) ПДВ	6000	641	631
	Разом до сплати	36000		
2	Прийнятий до оплати рахунок автобази за доставку придбаних матеріалів			
	А) вартість послуг	2000	201тзв	685
	Б) ПДВ	400	641	685
	Разом до сплати	2400	X	X
3	З поточного рахунку сплачені транспортно-заготівельні витрати за придбані матеріали	2400	685	311
4	З каси видано під звіт для придбання матеріалів	2 500	372	301
5	На підставі авансового звіту підзвітної особи оприбутковано:			
	А) матеріали	1 500	201	372
	Б) залишок невикористаної підзвітної суми	1 000	301	372
6	З поточного рахунку сплачено постачальнику за матеріали (див. операцію 1).	36 000	631	311
7	На підставі накладної № 256 оприбутковані надійшли від постачальника:			
	А) матеріали	50 000	201	685

	Б) ПДВ	10 000	641	685
	Разом до сплати	60 000	X	X
8	Відпущені зі складу матеріали на виготовлення продукції	63 000	23	201
9	По закінченню місяця списана сума транспортно-заготівельних витрат у частці, що належить до матеріалів, переданим у виробництво	2179,8	23	201тзв

Таблиця 9.2.

Визначення фактичної собівартості матеріалів

	Залишок на початок місяця	Надійшло за місяць	Разом надходження з залишком	Середній % ТЗВ	Витрачено за місяць	Залишок на кінець місяця
Матеріали за обліковими цінами	150 000	30 000 1 500 50 000	231 500	3,46	63 000	168 500
Транспортно-заготівельні витрати	6 000	2 000	8 000		2 179,8	5 820,2
Разом (фактична собівартість)	156 000	83 500	239 500		65 179,8	174 320,2

$$\text{середній}\% = (6000+2000/150000+81500)*100\%=3,46$$

$$\text{ТЗВ передані у виробництво} = (3,46*63000)/100=2179,8$$

Завдання 18.

За наведеними нижче даними необхідно:

Записати господарські операції в журнал реєстрації господарських операцій (табл. 9.3). Скласти бухгалтерські записи.

Визначити середній відсоток транспортно-заготівельних витрат. Визначити фактичну собівартість палива (табл.9.4).

Визначити залишок палива на кінець місяця.

Сальдо на початок місяця

203 «Паливо» (за обліковими цінами) 8000 грн. 203 ТЗВ 600 грн.

Таблиця 9.3

Журнал реєстрації господарських операцій ТОВ «Соня»

№ п/п	Зміст операції	Сума	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	Оприбутковано паливо, яке надійшло від постачальника:			
	А) паливо	5000		
	Б) ПДВ			
	Разом до сплати		X	X
2	Прийнятий до сплати рахунок автобази за доставку придбаного палива			

	А) вартість послуг	400		
	Б) ПДВ			
	Разом до сплати		X	X
3	З поточного рахунку сплачені транспортно-заготівельні витрати по придбаному паливу (див. операцію 2)			
4	З поточного рахунку сплачено постачальнику за паливо (див. операцію 1).			
5	З каси видано під звіт для придбання палива	3000		
6	На підставі накладної № 920 оприбутковані надійшли від постачальника:			
	А) паливо	800		
	Б) ПДВ			
	В) транспортно-заготівельні витрати	60		
	Г) ПДВ на ТЗВ			
	Разом до сплати		X	X
7.	На підставі авансового звіту підзвітної особи оприбутковано:			
	А) паливо	2 000		
	Б) залишок невикористаної підзвітної суми	1 000		
8.	Відпущено зі складу паливо:			
	А) на адміністративні потреби	1 000		
	Б) на потреби відділу збуту	3 500		
9.	По закінченню місяця списана сума транспортно-заготівельних витрат у частці, що відноситься до палива, переданому:			
	А) на адміністративні потреби			
	Б) на потреби відділу збуту			

Таблиця 9.4

Визначення фактичної собівартості придбання палива

	Залишок на початок місяця	Надійшло за місяць	Разом надходження з залишком	Середній % ТЗВ	Витрачено за місяць		Залишок на кінець місяця
					на адміністративні потреби	на потреби відділу збуту	
Паливо за обліковими цінами							
Транспортно-заготівельні витрати							
Разом (фактична собівартість)							

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ:

1. У якому Національному Положенні (Стандарті) бухгалтерського обліку визначені

методологічні засади щодо обліку активів та відображення їх у фінансовій звітності?

2. Що таке запаси?
3. Які існують види оцінки запасів?
4. За яких умов запаси визнаються активом?
5. За якими групами класифікуються запаси для цілей бухгалтерського обліку?
6. Які існують джерела придбання активів на підприємстві?
7. З чого формується первісна вартість активів, які придбані за плату?
8. Що належить до транспортно-заготівельних витрат?
9. Як розраховується коефіцієнт ТЗВ?
10. Як визначається сума ТЗВ, що підлягає списанню разом із вибуттям запасів?
11. Як визначається первісна вартість активів, що виготовляються власними силами?
12. Як визначається первісна вартість активів, що придбані в обмін на подібні активи?
13. Як визначається первісна вартість активів, що придбані в обмін на неподібні активи?
14. Як визначається первісна вартість активів, що надійшли як безоплатно або як внесок до статутного капіталу?
15. За якими напрямками відбувається на підприємстві використання запасів?

Рекомендована література: [1, 5-8, 9, 10, 12, 14, 23, 30, 33, 42, 50, 51, 54, 60, 65]

Тема 10. Облік процесу виробництва продукції, виконання робіт та послуг

Мета: засвоїти порядок відображення в обліку основних операцій, що пов'язані із виготовленням продукції, виконанням робіт, наданням послуг на підприємства.

Завдання 19.

(Продовження завдання 17)

По нижче перерахованим даним необхідно:

Записати господарські операції до журналу реєстрації господарських операцій (табл. 10.2). Скласти бухгалтерські проводки.

Розрахувати середній відсоток транспортно-заготівельних витрат (табл. 10.3 -10.4).

Розподілити загальновиробничі витрати між видами продукції, що виготовляється (табл. 10.5). База розподілення загальновиробничих витрат – заробітна плата основних виробничих робітників.

Визначити фактичну собівартість продукції, що виготовляється.

Визначити відхилення фактичної собівартості продукції, що виробляється від запланованої.

Нижче наведений по кроковий приклад розв'язання.

Таблиця 10.1

Залишки за рахунками бухгалтерського обліку ТОВ «Олена»

Найменування рахунку	Сума
1	2
10 Основні засоби	460 000
131 Знос основних засобів	90 000
201 Матеріали за обліковими цінами	150 000
203 Паливо за обліковими цінами	10 000
Транспортно-заготівельні витрати:	
по заготівлі матеріалів	6 000

продовження таблиці 10.1

1	2
по заготівлі палива	300
23 Основне виробництва, в тому числі:	
Виріб 1	30 800
Виріб 2	37 200
26 Готова продукція:	
Виріб 1, в т.ч.:	18 300
— Планова собівартість	18 000
— Відхилення	300
Виріб 2, в т.ч.:	7 400
— Планова собівартість	8 000
— Відхилення	(600)
301 Готівка у національній валюті	3 000
311 Поточний рахунок у національній валюті	57 000
40 Зареєстрований капітал	690 000

Таблиця 10.2

Журнал реєстрації господарських операцій ТОВ «Олена»

№ п/п	Зміст операції	Сума	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	Зі складу у відпущені матеріали за обліковими цінами:			
	1.1. На виробництво виробу 1	35 000	231	201
	1.2. На виробництво виробу 2	28 000	232	201
	Нарахована заробітна плата:			
	2.1. Виробничим робочим, що виготовляють виріб 1	45 000	231	661
	2.2. Виробничим робочим, що виготовляють виріб 2	35 000	232	661
	2.3. Обслуговуючому персоналу цеху	8 000	91	661
	2.4. Адміністративному персоналу	5 000	92	661
3	Відпущено на господарські потреби цеху паливо	3 600	91	203
4	Нарахований єдиний соціальний внесок:			
	4.1. Від заробітної плати виробничих робочих, виготовляють виріб 1	9900	231	651
	4.2. Від заробітної плати виробничих робочих, виготовляють виріб 2	7700	232	651
	4.3. Від заробітної плати обслуговуючого персоналу цеху	1760	91	651
	4.4. Від заробітної плати адміністративного персоналу	1100	92	651
5	Визначена та списана частка транспортно-заготівельних витрат на витрачені:			
	5.1. Матеріали:			

	а) На виготовлення виробу 1	1211	231	201ТЗ В
	б) На виготовлення виробу 2	968,8	232	201ТЗ В
	5.2. Паливо	108	91	203ТЗ В
6.	Нарахований знос основних засобів:			
	6.1. Цехової споруди	7 800	91	131
	6.2. Будинку офісу	5 980	92	131
	Нараховано Енергозбуту за спожиту у звітному періоді електроенергію:			
7	7.1. Цеху:			
	а) вартість електроенергії	4 352	91	685
	б) ПДВ за діючою ставкою	870,4	641	685
	7.2. Заводууправлінням:			
	а) Вартість електроенергії	2 620	92	685
	б) ПДВ за діючою ставкою	524	641	685
8	Розподілені та списані загально виробничі витрати між виробами пропорційно сумах заробітної плати виробничих робочих:			
	8.1. У собівартість виробу 1.	14409	231	91
	8.2. В собівартість виробу 2.	11211	232	91
9	Випущена з виробництва та оприбуткована на склад готова продукція за плановою собівартістю:			
	9.1. Виріб 1	110 000	261	231
	9.2. Виріб 2	100 000	262	232
10	В кінці місяця визначені відхилення фактичної собівартості від:			
	10.1. Виріб 1	2620	261	231
	10.2. Виріб 2	(2620,2)	262	232

Розрахунок транспортно-заготівельних витрат до операції 5.1 Інформацію надходження матеріалів із завдання 40.

$$Cp\%TЗВ = (Cн201TЗВ + ОДт201TЗВ / Cн201 + ОДт201) * 100$$

$$Cp \% TЗВ = (8000/231500) * 100\% = 3,46$$

$$\text{Частка ТЗВ, що передана у виробництво } Cp \% = (ТЗВ * ОКт201) / 100$$

$$\text{Частка ТЗВ, що передана у виробництво (виріб 1)} = 3,46 * 35000 / 100 = 1211$$

$$\text{Частка ТЗВ, що передана у виробництво (виріб 2)} = 3,46 * 28000 / 100 = 968,8$$

Таблиця 10.3

Визначення фактичної собівартості матеріалів

	Залишок на початок місяця	Надійшло за місяць	Разом надходження з залишком	Середній % ТЗВ	Витрачено за місяць		Залишок на кінець місяця
					Виріб 1	Виріб 2	
Матеріали за обліковими цінами	150000	30000 1500 50000	231500	3,46	35000	28000	168500
Транспортно-заготівельні витрати	6000	2000	8000		1211	968,8	5820,2
Разом (фактична собівартість)	156000	83500	239500		36211	28968,8	174320,2

Розрахунок транспортно-заготівельних витрат до операції 5.2. Надходження палива за звітний період не було.

$$Cp \% \text{ ТЗВ} = (300/10000) * 100\% = 3$$

$$\text{Частка ТЗВ, що списана на витрати} = 3 * 3600 / 100 = 108 \text{ грн}$$

Таблиця 10.4

Визначення фактичної собівартості палива

	Залишок на початок місяця	Надійшло за місяць	Разом надходження з залишком	Середній % ТЗВ	Витрачено за місяць	Залишок на кінець місяця
Паливо за обліковими цінами	10000	-	10000	3	3600	6400
Транспортно-заготівельні витрати	300	-	300		108	192
Разом (фактична собівартість)	10300	-	10300		3708	6592

91 «Загальновиробничі витрати»

Дт	Кт
2.3. 8000	8.1. 14409
3. 3600	8.2. 11211
4.3. 1760	
5.2. 108	
6.1. 7800	
7.1. 4352	
ОДт 25620	ОКт 25620

Розподілені загальновиробничі витрати між видами продукції, яка виготовляється до

операції 8:

$$\text{Коефіцієнт розподілу ЗВВ} = \Sigma \text{ЗВВ} / \Sigma \text{ЗП} * 100$$

$$\text{Коефіцієнт розподілу ЗВВ} = 25620 / 80000 * 100 = 32,02$$

$$\text{ЗВВ 1} = \text{Коефіцієнт розподілу ЗВВ} * \text{ЗП (виріб 1)} \setminus 100$$

$$\text{ЗВВ 2} = \text{Коефіцієнт розподілу ЗВВ} * \text{ЗП (виріб 2)} \setminus 100$$

$$\text{ЗВВ 1} = 32,02 * 45000 / 100 = 14409$$

$$\text{ЗВВ 2} = 25620 - 14409 = 11211$$

Таблиця 10.5

Розподіл загальновиробничих витрат

Вид продукції	Заробітна плата виробничих робітників	Загальновиробничі витрати	
		Сума, грн.	Коефіцієнт розподілення
1	2	3	4
Виріб 1	45000	14409	32,02
Виріб 2	35000	11211	32,02
Разом	70000	25620	-

Таблиця 10.6

Незавершене виробництво у розрізі видів продукції

Вид продукції	Незавершене виробництво на початок місяця, грн.	Незавершене виробництво на кінець місяця, грн.
Виріб 1	30 800	23 700
Виріб 2	37 200	22 700

23/1 «Виробництво виробу 1»

23/2 «Виробництво виробу 2»

Дт

Кт

Дт

Кт

30800		37200	
1.1. 35000	9.1. 110000	1.2. 28000	9.2. 100000
2.1. 45000	10.1. 2620	2.2. 35000	10.2. (2620,2)
4.1. 9900		4.2. 7700	
5.1. 1211		5.1. 968,8	
8.1. 14409		8.2. 11211	
105520	112620	82879,8	97379,8
23700		22700	

Фактична собівартість виробу 1:

$$\text{Факт. с/в} = \text{НВП} + \text{ЗВВ} - \text{НВк ЗВВ}$$

$$\text{Факт. с/в} = 30800 + 105520 - 23700 = 112620$$

Відхилення фактичної собівартості від планової:

$$\text{Відхилення} = \text{Факт. с/в} - \text{План. с/в}$$

$$\text{Відхилення} = 112620 - 110000 = 2620$$

Фактична собівартість виробу 2:

$$\text{Факт. с/в} = \text{НВп} + \text{ЗВВ} - \text{НВк} - \text{ЗВВ}$$

$$\text{Факт. с/в} = 37200 + 82879,8 - 22700 = 97379,8$$

Відхилення фактичної собівартості від планової:

$$\text{Відхилення} = \text{Факт. с/в} - \text{План. с/в}$$

$$\text{Відхилення} = 97379,8 - 100000 = -2620,2$$

Завдання 20.

(Продовження завдання 18)

По нижче перерахованим даним необхідно:

Записати господарські операції до журналу реєстрації господарських операцій (табл.10.8). Скласти бухгалтерські проводки.

Розрахувати середній відсоток транспортно-заготівельних витрат (табл.10.9 – 10.10).

Розподілити загальновиробничі витрати між видами продукції, що виготовляється (табл. 10.11).

Визначити фактичну собівартість продукції, що виготовляється.

Визначити відхилення фактичної собівартості продукції, що виробляється від запланованої.

Таблиця 10.7

Залишки за рахунками бухгалтерського обліку ТОВ «Соня»

Найменування рахунку	Сума
1	2
10 Основні засоби	390 000
131 Знос основних засобів	75 000
201 Матеріали за обліковими цінами	125 000
203 Паливо за обліковими цінами	8 000
Транспортно-заготівельні витрати:	
по заготівлі матеріалів	5 000
по заготівлі палива	600
23 Основне виробництва, в тому числі:	
Виріб 1	29 300
Виріб 2	23 400
26 Готова продукція:	
Виріб 1, в т.ч.:	36 500
— Планова собівартість	35 000
— Відхилення	1 500
Виріб 2, в т.ч.:	32 200
— Планова собівартість	34 000
— Відхилення	(1 800)
301 Готівка у національній валюті	3 500
311 Поточний рахунок у національній валюті	31 500
40 Зареєстрований капітал	5 000

Таблиця 10.8

Журнал реєстрації господарських операцій ТОВ «Соня»

№ п/п	Зміст операції	Сума	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	Зі складу у відпущені матеріали за обліковими цінами:			
	1.1. На виробництво виробу 1	21 500		
	1.2. На виробництво виробу 2	16 700		
	1.3. На потреби цеху	7 200		
2	Нарахована заробітна плата:			
	2.1. Виробничим робочим, що виготовляють виріб 1	46 000		
	2.2. Виробничим робочим, що виготовляють виріб 2	34 000		
	2.3. Обслуговуючому персоналу цеху	6 000		
	2.4. Адміністративному персоналу	4 500		
	2.5. Відділу цеху	5 000		
3	Відпущено зі складу паливо:			
	3.1 На адміністративні потреби	1000		
	3.2 На потреби відділу збуту	3500		
4	Нарахований єдиний соціальний внесок:			
	4.1. Від заробітної плати виробничих робочих, виготовляють виріб 1			
	4.2. Від заробітної плати виробничих робочих, виготовляють виріб 2			
	4.3. Від заробітної плати обслуговуючого персоналу цеху			
	4.4. Від заробітної плати адмін персоналу			
	4.5. Від заробітної плати працівників відділу збуту			
5	Визначена та списана частка транспортно - заготівельних витрат на витрачені:			
	5.1. Матеріали:			
	а) На виготовлення виробу 1			
	б) На виготовлення виробу 2			
	в) На потреби цеху			
	5.2. Паливо			
	а) на адміністративні потреби			
	б) на потреби відділу збуту			
6	Нарахований знос основних засобів:			
	6.1. Цеху	6 900		
	6.2. Заводоуправління (офісу)	3 890		
	6.3. Відділу збуту	4200		
7	Нараховано Енергозбуту за спожиту у звітному періоді електроенергію:			
	7.1. Цеху на виробничі потреби:			
	а) вартість електроенергії	3675		
	б) ПДВ за діючою ставкою			
	7.2. Заводоуправлінням:			
	а) Вартість електроенергії	3650		

	б) ПДВ за діючою ставкою			
8	На підставі авансового звіту у склад загальновиробничих витрат включено витрати на відрядження	4000		
9	Розподілені та списані загально виробничі витрати між виробами пропорційно сумам заробітної плати виробничих робочих:			
	9.1. У собівартість виробу 1			
	9.2. В собівартість виробу 2			
10	Випущена з виробництва та оприбуткована на склад готова продукція за плановою собівартістю:			
	10.1. Виріб 1			
	10.2. Виріб 2			
11	В кінці місяця визначені відхилення фактичної собівартості від:			
	11.1. Виріб 1			
	11.2. Виріб 2			

Розрахунок транспортно-заготівельних витрат до операції 5.1 Надходження матеріалів за звітний період не було.

$$Cp\%TЗВ = (Cн201TЗВ + Одт201TЗВ / Cн201 + Одт201) * 100$$

$$Cp \% TЗВ =$$

Таблиця 10.9

Визначення фактичної собівартості придбання матеріалів

	Залишок на початок місяця	Надійшло за місяць	Разом надходження з залишком	Середній % ТЗВ	Витрачено за місяць			Залишок на кінець місяця
					Виріб 1	Виріб 2	На потреби цеху	
Матеріали за обліковими цінами								
Транспортно-заготівельні витрати								
Разом (фактична собівартість)								

$$\text{Частка ТЗВ, що передана у виробництво } Cp \% = (TЗВ * ОКт201) / 100$$

$$\text{Частка ТЗВ, що передана у виробництво (виріб 1) =}$$

Частка ТЗВ, що передана у виробництво (виріб 2) =

Частка ТЗВ, що передана на потреби цеху =

Розрахунок транспортно-заготівельних витрат до операції 5.2 Інформацію про надходження палива взяти у завданні 29.

$Cr\%TЗВ = (Cн203TЗВ + ОДт203TЗВ / Cн203 + ОДт203) * 100$

$Cr \% TЗВ =$

Частка ТЗВ ,що передана на адміністративні потреб =

Частка ТЗВ ,що передана потреби відділу збуту =

Таблиця 10.10

Визначення фактичної собівартості придбання палива

	Залишок на початок місяця	Надійшло за місяць	Разом надходження з залишком	Середній % ТЗВ	Витрачено за місяць		Залишок на кінець місяця
					На адміністративні потреби	На потреби відділу збуту	
Паливо за обліковими цінами							
Транспортно-заготівельні витрати							
Разом (фактична собівартість)							

91 «Загальновиробничі витрати»

Дт	Кт
ОДт	ОКт

Фактична собівартість виробу 1:

Факт. с/в = НВп + ЗВВ- НВк ЗВВ

Факт. с/в=

Відхилення фактичної собівартості від планової:

Відхилення = Факт. с/в – План.с/в

Відхилення =

Фактична собівартість виробу 2:

Факт. с/в = НВп + ЗВВ- НВк ЗВВ

Факт. с/в=

Відхилення фактичної собівартості від планової:

Відхилення = Факт. с/в – План.с/в

Відхилення =

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ:

1. Яким НП(С)БО регламентуються методологічні основи формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємств та її розкриття у фінансовій звітності?
2. Що таке витрати?
3. За яких умов визнаються витрати?
4. Які витрати згідно НП(С)БО 16 «Витрати» включаються до собівартості готової продукції?
5. Що включається до складу прямих матеріальних витрат?
6. Що включається до складу прямих витрат на оплату праці?
7. Що включається до складу інших прямих витрат?
8. Що включається до складу загальновиробничих витрат?
9. Дайте характеристику рахунку 23 «Виробництво».
10. Дайте характеристику рахунку 91 «Загальновиробничі витрати».
11. Що таке постійні загальновиробничі витрати?
12. Що таке змінні загальновиробничі витрати?
13. Що таке розподілені та нерозподілені постійні загальновиробничі витрати?
14. Що таке нормальна потужність?
15. Як включаються до собівартості готової продукції загальновиробничі витрати?
16. Що таке зведений облік витрат?
17. Як розподіляються загальновиробничі витрати між видами готової продукції?
18. Що таке готова продукція?
19. За якими ознаками класифікується готова продукція?
20. У чому сутність облікової ціни, за якою продукція оприбутковується на склад з виробництва?
21. Дайте характеристику рахунку 26 «Готова продукція».

Рекомендована література: [1, 6, 7, 10, 12, 14, 23, 33, 42, 44, 50, 51, 54, 60, 64]

Тема 11. Облік процесу реалізації продукції, виконання робіт і послуг

Мета: засвоїти порядок відображення в обліку основних операцій, що пов'язані із реалізацією продукції, робіт, послуг на підприємства

Завдання 21.

(Продовження завдань 17 та 19)

За наведеними нижче даними необхідно:

Записати господарські операції в журнал реєстрації господарських операцій. Скласти бухгалтерські проводки (табл. 11.1).

Визначити фактичну собівартість реалізованої продукції (табл. 11.2 –11.3).

Визначити кінцевий фінансовий результат по операціях за місяць.

Скласти Оборотно-сальдову відомість за синтетичними рахунками (табл. 11.4), використовуючи дані завдань 17 та 19.

Нижче наведений по кроковий приклад розв'язання завдання.

Таблиця 11.1

Журнал реєстрації господарських операцій ТОВ «Олена»

№ п/п	Зміст операції	Сума	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	Відвантажено покупцям готова продукція за договірними цінами з ПДВ:			
	1.1. Виріб 1	60 000	361	701
	1.2. Виріб 2	36 000	361	701
	Разом:	96000	X	X
2	Нараховані податкові зобов'язання з ПДВ за діючою ставкою	16000	701	641
3	З матеріально-відповідальної особи списана реалізована готова продукція за планової собівартості:			
	3.1. Виріб 1	24 000	901	261
	3.2. Виріб 2	18 000	901	262
4	На суму отриманої продукції покупцем надано вексель (див. операцію 1)	96000	341	361
5	Відвантажено покупцеві виріб 1 по договірними цінами з ПДВ	24 000	361	701
6	Нараховані податкові зобов'язання з ПДВ за діючою ставкою	4000	701	641
7	З матеріально-відповідальної особи списана реалізована готова продукція (виріб 1) за плановою собівартістю	8 000	901	261
8	На поточний рахунок зарахований платіж від покупця (див. операцію 5)	24000	311	361
9	Відвантажено покупцям готова продукція за договірними цінами з ПДВ:			
	9.1. Виріб 1	48 000	361	701
	9.2. Виріб 2	18 000	361	701
	Разом:	66000	X	X
10	Нараховані податкові зобов'язання з ПДВ за діючою ставкою	11000	701	641
11	З матеріально-відповідальної особи списана			

	реалізована готова продукція за планової собівартості:			
	11.1. Виріб 1	35000	901	261
	11.2. Виріб 2	10000	901	262
12	В кінці місяця визначені та списані відхилення фактичної собівартості реалізованої готової продукції від планової:			
	12.1. Виріб 1	2010	901	261
	12.2. Виріб 2	(1120)	901	262
13	У кінці місяця на фінансовий результат списано:			
	13.1. Чистий дохід від реалізації готової продукції	155000	701	791
	13.2. Собівартість реалізованої готової продукції	95890	791	901
	13.3. Адміністративні витрати	14700	791	92
14	У кінці звітної періоду кінцевий фінансовий результат списано за призначенням			
	Нарахований податок на прибуток за діючою ставкою	7993,8	98	641
	Списані витрати на фінансові результати	7993,8	791	98
	Визначений нерозподілений прибуток	36416,2	791	441

$$\text{Коефіцієнт відхилення фактичної собівартості від планової} = \frac{Св_{\text{факт}}}{Св_{\text{план}}};$$

$$Св_{\text{факт}} = Св_{\text{план}} * \text{Коефіцієнт відхилення фактичної собівартості від планової}$$

Таблиця 11.2

Визначення фактичної собівартості реалізованого виробу 1

Показники	Планова собівартість	Відхилення	Фактична собівартість
Залишок на початок місяця	18000	300	18300
Вироблено за місяць	110000	2620	112620
Всього:	128000	2920	130920
Коефіцієнт відхилення фактичної собівартості від планової		1,02	
Відвантажено продукції за місяць	67000	2011	69011
Залишок на кінець місяця	61000	909	61909

Таблиця 11.3

Визначення фактичної собівартості реалізованого виробу 2

Показники	Планова собівартість	Відхилення	Фактична собівартість
Залишок на початок місяця	8000	(600)	7400
Вироблено за місяць	100000	(2620,2)	97379,8
Всього:	108000	3220,2	104779,8
Коефіцієнт відхилення фактичної собівартості від планової		0,97	

Відвантажено продукції за місяць	28000	(1120)	26880
Залишок на кінець місяця	80000	(2100,2)	77899,8

Визначення кінцевого фінансового результату

701 «Дохід від реалізації готової продукції»

901 «Собівартість реалізованої готової продукції»

Дт		Кт		Дт		Кт	
2. 16000	1.1. 96000	3.1. 24000	13.2. 95890				
6. 4000	5. 24000	3.2. 18000					
10. 11000	9.66000	7. 8000					
13.1. 155000		11.1. 35000					
		11.2. 10000					
		12.1. 2010					
186000	186000	12.2. (1120)					
		95890	95890				

92 «Адміністративні витрати» (див.завдання 19)

791 «Результат операційної діяльності»

Дт		Кт		Дт		Кт	
2.4. 5000	13.3. 14700	13.2. 95890	13.1. 155000				
4.4. 1100		13.3. 14700					
6.2. 5980		14. 7993,8					
7.2. 2620		14. 36416,2					
14700	14700	155000	155000				

Таблиця 11.4

Оборотно-сальдова відомість за синтетичними рахунками ТОВ «Олена»

Код рахунку	Назва рахунку	Сальдо на початок місяця		Оборот за місяць		Сальдо на кінець місяця	
		Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
1	2	3	4	5	6	7	8
10	Основні засоби	460000,00				460000,00	
13	Знос (амортизація) необоротних активів		90000,00		13780,00		103780,00
20	Виробничі запаси	166300,00		83500,00	134067,60	115732,40	
23	Виробництво	68000,00		253579,60	209999,80	111579,80	
26	Готова продукція	25700,00		209999,80	95890,00	139809,80	
30	Готівка	3000,00		1000,00	2500,00	1500,00	
31	Рахунки в банках	57000,00		24000,00	38400,00	42600,00	
34	Короткострокові векселі одержані			96000,00		96000,00	

36	Розрахунки з покупцями та замовниками			186000,00	120000,00	66000,00	
37	Розрахунки з різними дебіторами			2500,00	2500,00	0,00	
90	Собівартість реалізації			95890,00	95890,00		
91	Загальновиробничі витрати			25620,00	25620,00		
92	Адміністративні витрати			14700,00	14700,00		
40	Зареєстрований капітал		690000,00				690000,00
44	Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)				36416,20		36416,20
63	Розрахунки з постачальниками та підрядниками			36000,00	36000,00		0,00
64	Розрахунки за податками й платежами			17794,40	38993,80		21199,40
65	Розрахунки за страхування				20460,00		20460,00
66	Розрахунки за виплатами працівникам				93000,00		93000,00
68	Розрахунки за іншими операціями			2400,00	70766,40		68366,40
70	Доходи від реалізації			186000,00	186000,00		
79	Фінансові результати			155000,00	155000,00		
98	Податок на прибуток			7993,80	7993,80		
РАЗОМ		780000,00	780000,00	1397977,60	1397977,60	1033222,00	1033222,00

Завдання 22.*(Продовження завдань 18 і 20)*

За наведеними нижче даними необхідно:

Записати господарські операції в журнал реєстрації господарських операцій (табл. 11.5). Скласти бухгалтерські проводки.

Визначити фактичну собівартість реалізованої продукції (табл. 11.6 - 11.7).

Визначити кінцевий фінансовий результат по операціях за місяць.

Скласти Оборотно-сальдову відомість за синтетичними рахунками табл. 11.8), використовуючи дані завдань 18 та 20.

Таблиця 11.5**Журнал реєстрації господарських операцій ТОВ «Соня»**

№ п/п	Зміст операції	Сума	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	Відвантажено покупцям готова продукція за договірними цінами з ПДВ:			
	1.1. Виріб 1	18 000		
	1.2. Виріб 2	12 000		
	Всього:	30 000		
2	Нараховані податкові зобов'язання з ПДВ за діючою ставкою			

3	З матеріально-відповідальної особи списана реалізована готова продукція за планової собівартості:			
	3.1. Виріб 1	8 300		
	3.2. Виріб 2	7 900		
4	На поточний рахунок зарахований платіж від покупця (див. операцію 1)	30 000		
5	Акцептований рахунок АТП за доставку готової продукції покупцю:			
	5.1. Вартість послуг	500		
	5.2. ПДВ за діючою ставкою			
	Всього до сплати			
6	З поточного рахунку перераховано АТП за доставку готової продукції покупцю.			
7	Відвантажено покупцям готова продукція за договірними цінами з ПДВ:			
	7.1. Виріб 1	66 000		
	7.2. Виріб 2	84 000		
	Разом:			
8	Нараховані податкові зобов'язання з ПДВ за діючою ставкою			
9	З матеріально-відповідальної особи списана реалізована готова продукція за планової собівартості:			
	9.1. Виріб 1	38 800		
	9.2. Виріб 2	51 300		
10	На суму отриманої продукції покупцем надано вексель (див. операцію 7)			
11	В кінці місяця визначені та списані відхилення фактичної собівартості реалізованої готової продукції від планової:			
	11.1. Виріб 1			
	11.2. Виріб 2			
12	У кінці місяця на фінансовий результат списані			
	12.1. Чистий дохід від реалізації готової продукції			
	12.2. Собівартість реалізованої готової продукції			
	12.3. Адміністративні витрати			
	12.4. Витрати на збут			
13	У кінці звітної періоду кінцевий фінансовий результат списано за призначенням			
	Нарахований податок на прибуток			
	Списані витрати з податку на прибуток на фінансовий результат			
	Визначений нерозподілений прибуток			

791 «Результат операційної діяльності»

Дт	Кт
ОДт	ОКт

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ:

1. Яким НП(С)БО регламентуються методологічні основи формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємств та її розкриття у фінансовій звітності?

2. Що таке доходи?

3. За яких умов визнаються доходи?

4. Що не визнається доходами?

5. Як класифікуються доходи у бухгалтерському обліку?

6. Що таке дохід від реалізації продукції?

7. Що таке чистий дохід від реалізації продукції?

8. За наявності яких умов визнається дохід від реалізації продукції? 9.

За наявності яких умов визнається дохід, пов'язаний з наданням послуг?

10. На якому рахунку ведеться облік доходів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)?

11. На якому рахунку ведеться облік собівартості реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)?

12. Дайте характеристику рахунку 70 «Доходи від реалізації».

13. Дайте характеристику рахунку 90 «Собівартість реалізації».

Рекомендована література: [1, 6, 7, 10, 12, 14, 23, 33, 42, 44, 50, 51, 54, 60, 64]

Тема 12. Визначення та відображення фінансових результатів основних господарських процесів

Мета: закріплення вивченого матеріалу з обліку фінансових результатів діяльності підприємства; набуття практичних навичок відображення в обліку фінансових результатів діяльності підприємства.

Завдання 23.

За даними таблиці розрахувати суму податку на прибуток ТОВ «Мрія» за звітний період та відобразити в обліку.

Таблиця 12.1

Перелік показників

Показник	Сума, грн.
1	2
Виручка від реалізації послуг, у т.ч. ПДВ	1800000
Собівартість реалізації послуг, всього:	690000
у тому числі: зарплата	500000
нарахування ЄСВ	110000
Адміністративні витрати, всього	130600
у тому числі: зарплата	70000

нарахування ЄСВ	12600
витрати на паливо	30000
оренда офісу, у т.ч. ПДВ	6000
Витрати на збут (реклама)	10000

Завдання 24.

За змістом господарських операцій скласти кореспонденцію рахунків.

Таблиця 12.2

Перелік господарських операцій

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, тис. грн.
		Дебет	Кредит	
1	Реалізовано готову продукцію вітчизняним покупцям			120
2	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ			?
3	Надійшли кошти в оплату за реалізовану продукцію на поточний рахунок підприємства			120
4	Списано собівартість реалізованої готової продукції згідно зі складеним розрахунком			90
5	Списано на фінансовий результат собівартість реалізованої готової продукції			?
6	Списано на фінансовий результат чистий дохід від реалізації			?
7	Визначений фінансовий результат від реалізації продукції			?

Завдання 25. За змістом господарських операцій скласти кореспонденцію рахунків та визначити фінансовий результат за місяць.

Підприємство «Імпульс» за місяць здійснило наступні операції:

- реалізована готова продукція покупцеві – 420000 грн.
- списано собівартість реалізованої продукції – 200500 грн.
- одержано авансовий платіж від покупців за продукцію у сумі 126000 грн.
- нарахована заробітна плата адміністрації підприємства – 55000 грн.;
- нарахований ЄСВ;
- списано паливно-мастильні матеріали на адміністративні витрати – 4500 грн.
- списано МШП для потреби організації – 3500 грн.
- списано запасні частини на поточний ремонт автомобіля, призначеного для збуту продукції – 3700 грн.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. Якими нормативними документами регламентуються визнання, класифікація та облік витрат на підприємствах України.
2. На рахунках якого класу ведеться облік витрат операційної діяльності.
3. На рахунках якого класу ведеться облік витрат фінансової діяльності.
4. Наведіть класифікацію витрат за елементами та функціональною ознакою згідно з П(С)БО 16 «Витрати».
5. За якими елементами групуються витрати операційної діяльності.
6. Які витрати включаються до складу собівартості реалізованої продукції.
7. Назвіть основні умови визнання витрат.
8. Що не визнається витратами звітного періоду.
9. Що входить до складу загальновиробничих витрат.
10. Дайте визначення адміністративних, фінансових витрат, витрат на збут та

інших витрат операційної діяльності. Наведіть приклади та складові.

11. Як відображаються витрати у фінансовій звітності.
12. Поясніть економічну сутність поняття “дохід”.
13. Яких основних принципів необхідно дотримуватися при визначенні доходів.
14. Який клас рахунків використовується для обліку доходів і фінансових результатів.
15. Назвіть, за якими групами класифікуються доходи та як їх відображають на рахунках бухгалтерського обліку.
16. Що характеризує порівняння оборотів по дебету та кредиту на рахунку 79 «Фінансовий результат».
17. За яких умов визнається дохід (виручка) від реалізації продукції.
18. Який порядок визначення і списання в обліку фінансового результату.

Рекомендована література: [1, 6, 7, 10, 12, 14, 23, 33, 42, 44, 50, 51, 54, 60, 64]

Модуль 3. Основи фінансової звітності, міжнародні стандарти та регулювання бухгалтерського обліку в Україні:

Тема 13. Основи фінансової звітності

Мета: засвоєння знань про види, зміст та структуру фінансової звітності суб'єктів господарювання; опанування методики та набуття навичок її складання відповідно до міжнародних та національних стандартів бухгалтерського обліку і законодавства України

Завдання 26. За наведеними у завданні 7 даними необхідно:

Скласти Баланс підприємства на початок та кінець звітного періоду (табл. 13.1).

Таблиця 13.1.

Баланс (Звіт про фінансовий стан) підприємства ТОВ «Надія»

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010		
первісна вартість	1011		
знос	1012		
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095		
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		

у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195		
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300		
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495		
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695		
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900		

Завдання 27.

За наведеними у завданні 22 даними необхідно:

Заповнити розділ I Звіту про фінансові результати підприємства за звітний період (табл. 13.2).

Таблиця 13.2.

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) підприємства ТОВ «Соня» (фрагмент)

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	()	()
Валовий:			
прибуток	2090		
збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120		
Адміністративні витрати	2130	()	()
Витрати на збут	2150	()	()
Інші операційні витрати	2180	()	()
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190		
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290		
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		
збиток	2355	()	()

Завдання 28.

За наведеними нижче даними необхідно:

Розрахувати чистий дохід від реалізації та фінансовий результат діяльності підприємства.

Заповнити розділ I Звіту про фінансові результати підприємства за звітний період (табл. 13.3).

Матеріал для виконання завдання

ПП «Артемон» за звітний період мало наступні доходи та витрати:

дохід від реалізації продукції – 60 000 грн.; собівартість реалізованої продукції – 40 000 грн.; витрати на збут – 2 500 грн.; адміністративні витрати – 3 500 грн.; отримані відсотки - 420 грн.; дохід від безоплатно одержаних активів – 5 000 грн.; витрати від операційної курсової різниці – 120 грн.; дохід від списання кредиторської заборгованості – 2 000 грн.; дивіденди від фінансових вкладень в інші підприємства – 1 800 грн.; втрати від участі в капіталі – 2 340 грн.

ПП «Артемон» за аналогічний період попереднього року мало наступні доходи та витрати: дохід від реалізації продукції – 56 000 грн.; собівартість реалізованої продукції – 42 000 грн.; дохід від операційної оренди - 340 грн.; дохід від інвестицій в дочірні підприємства – 7 200 грн.; витрати на збут – 5 340 грн.; адміністративні витрати – 3 200 грн.; отримано штрафи - 170 грн.; уцінка необоротних активів – 430 грн.; відшкодовані раніше списані активи – 830 грн.

Таблиця 13.3.

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) ПП «Артемон» (фрагмент)

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	()	()
Валовий:			
прибуток	2090		
збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120		
Адміністративні витрати	2130	()	()
Витрати на збут	2150	()	()
Інші операційні витрати	2180	()	()
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190		
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290		
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		
збиток	2355	()	()

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ:

1. Дайте визначення бухгалтерської звітності.
2. Які бувають форми фінансової звітності.
3. Що є метою та функціями складання фінансової звітності.
4. Яка інформація про підприємство повинна бути розкрита у фінансовій звітності.
5. Хто несе відповідальність за складання фінансової звітності.
6. У чому полягають вимоги до фінансової звітності.
7. За якими ознаками класифікують фінансову звітність.
8. Охарактеризуйте принципи фінансової звітності.
9. Дайте класифікацію користувачів фінансової звітності щодо задоволення інформаційних потреб.
10. Які етапи підготовки та складання річного фінансового звіту. Які строки подання фінансової звітності.
11. Охарактеризуйте звіт про фінансовий результат, його складові.
12. Охарактеризуйте методику складання Звіту про рух грошових коштів.
13. Удосконалення процесу підготовки і складання фінансової звітності.

Рекомендована література: [1, 6, 7, 10, 12, 14, 23, 33, 42, 44, 50, 51, 54, 60, 64]

Тема 14. Міжнародна стандартизація та організація національної системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні

Мета: за даними ситуацій навчитися визначати функції учасників розробки й інтерпретації МСФЗ, переваги та недоліки застосування МСФЗ.

Завдання 29. Наведіть основні переваги і проблеми міжнародної гармонізації фінансової звітності. Відповідь подати у вигляді таблиці (табл. 14.1).

Таблиця 14.1

Переваги і проблеми міжнародної гармонізації фінансової звітності

Переваги	Проблеми
1	2
1	2

Завдання 30. Проаналізувати виконання Стратегії застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні. Відповідь подати у вигляді таблиці (табл. 14.2 та 14.3).

Таблиця 14.2

Оцінка виконання Стратегії застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні

Виконані завдання	Завдання до виконання в майбутньому

Таблиця 14.3

Аналіз виконання Стратегії застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні

Напрямки реалізації Стратегії		Результати реалізації Стратегії	
Передбачено до виконання	Фактично виконано	Передбачено до виконання	Фактично виконано

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. Наведіть сучасну структуру ради з МСФЗ.
2. Обґрунтуйте мету фінансових звітів, складених відповідно до вимог МСБО.
3. Назвіть основні припущення, щодо концептуальної основи РМСБО.
4. Наведіть якісні характеристики, що визначають корисність інформації, яка міститься у фінансових звітах.
5. Визначте елементи, з яких складаються фінансові звіти, а також способи їх визнання й оцінки.
6. Надайте характеристику концепції капіталу й збереження капіталу.

Рекомендована література: [1, 6, 7, 10, 12, 13, 14, 15, 23, 33, 42, 44, 50, 51, 54, 60]

3. ТЕМАТИКА ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПОГЛИБЛЕНОГО ВИВЧЕННЯ КУРСУ

1. Сутність господарського обліку та його види
2. Характеристика бухгалтерського обліку, його користувачі та види
3. Місце бухгалтерського обліку в управлінні підприємством, його функції та завдання
4. Предмет бухгалтерського обліку та його об'єкти
5. Характеристика активів підприємства (господарських засобів)
6. Характеристика власного капіталу та зобов'язань підприємства (джерел формування господарських засобів)
7. Господарські операції та процеси
8. Характеристика вимірників для відображення об'єктів обліку
9. Метод та методичні прийоми бухгалтерського обліку

10. Характеристика елементів методу бухгалтерського обліку
11. Суть і побудова бухгалтерського балансу
12. Структура бухгалтерського балансу як форми фінансової звітності
13. Вплив господарських операцій на зміни в бухгалтерському балансі
14. Поняття про рахунки бухгалтерського обліку та їх будова
15. Активні, пасивні та активно-пасивні рахунки
16. Подвійний запис операцій на рахунках, його сутність і контрольне значення
17. Синтетичний і аналітичний облік на рахунках
18. План рахунків, його значення і принципи побудови
19. Взаємозв'язок між балансом і рахунками
20. Оборотні, шахові, сальдові відомості та їх контрольне значення
21. Документи як джерело первинної інформації
22. Вимоги до змісту й оформлення документів
23. Класифікація документів
24. Організація документообороту
25. Інвентаризація: її значення і види
26. Порядок проведення й оформлення інвентаризації
27. Виявлення результатів інвентаризації і відображення їх в обліку
28. Облікові реєстри, їх види
29. Способи виправлення помилок в облікових реєстрах
30. Форми бухгалтерського обліку
31. Організація обліку на промислових підприємствах
32. Порядок створення та реєстрації підприємства
33. Характеристика складових власного капіталу
34. Облік формування та зміни зареєстрованого капіталу
35. Характеристика основних засобів та облік їх придбання
36. Облік використання основних засобів
37. Характеристика запасів та облік їх придбання
38. Облік використання запасів
39. Склад витрат виробництва продукції, виконання робіт та послуг, їх групування за різними ознаками
41. Облік витрат виробництва:
42. Облік готової продукції, виконаних робіт та послуг
43. Характеристика доходів від реалізації продукції, виконання робіт і послуг
44. Відображення в обліку процесу реалізації продукції, виконання робіт і послуг
45. Економічна сутність фінансових результатів
46. Облік адміністративних витрат та витрат на збут
47. Відображення в обліку фінансових результатів
48. Сутність звітності та її значення
49. Склад і зміст періодичної та річної звітності підприємств України
50. Порядок представлення та оприлюднення фінансової звітності
51. Міжнародні організації з питань нормативного регулювання і контролю обліку
52. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності
53. Регулювання бухгалтерського обліку і звітності в Україні
54. Національні Положення (Стандарти) бухгалтерського обліку

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Білоусько В. С. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посіб. Київ: Ліра - К, 2014. 402 с.
2. Блакита Г. В., Ромашевська Н.О. Бухгалтерський облік: практикум. Київ: ЦУЛ, 2016. 152 с.

3. Бондар М. І. Звітність підприємства: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2015. 570 с.
4. Бухгалтерські проводки. Альбом схем. Київ: ЦУЛ, 2016. 528 с.
5. Верига Ю. А. Бухгалтерський облік і аудит: термінологічний українсько-російсько-англійський словник. Київ: ЦУЛ, 2012. 292 с.
6. Верхоглядова Н. І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016. 536 с.
7. Войнаренко М. П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2010. 484 с.
8. Гудзь Н.В., Денчук П.Н., Романів Р.В. Бухгалтерський облік. 2-ге видання перероблене і доповнене. Київ: ЦУЛ, 2016. 424 с.
9. Давидов Г. М., Шалімова Н.С. Звітність підприємств: навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Знання, 2011. 623 с.
10. Жолнер І.В. Фінансовий облік за національними та міжнародними стандартами: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2016. 368 с.
11. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
12. Лишиленко А. В. Бухгалтерський облік: посібник. Київ: ЦУЛ, 2011. 736 с.
13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
14. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.05.99 № 137. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99>
15. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>
16. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99 № 242. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>
17. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 № 246. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>
18. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 08.10.99 №. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>
19. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 № 20. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>
20. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2000 № 91. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00>
21. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2001 № 559. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>
22. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2000 № 181. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>
23. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 № 290. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>
24. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: затв.

наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 № 318. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>

25. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 № 318. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01>

26. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2001 № 205. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0433-01>

27. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.07.99 № 163. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99>

28. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 №. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>

29. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22 «Вплив інфляції»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.02.2002 № 147. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0269-02>

30. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних осіб»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 18.05.2001 № 303. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0539-01>

31. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 16.07.2001 № 344. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0647-01>

32. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: затв. наказом Міністерства фінансів України від 24.05.95 № 88. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>

33. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>

34. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 № 996-XIV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

35. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2013. 688 с.

36. Серпенінова Ю. С., Гольцова С. М., Макаренко І. О. Бухгалтерський облік: загальна теорія: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2015. 336 с.

37. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2011. 422 с.

38. Шара Є.Ю., Соколовська-Гонтаренко І.Є. Фінансовий облік I: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016. 336 с.

39. Шара Є.Ю., Соколовська-Гонтаренко І.Є. Фінансовий облік II: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016. 308 с.

40. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: підручник, 4-те вид., переробл. і доповн. Київ: Знання, 2015. 572 с.

Допоміжна

1. Атамас П. Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2010. 390 с.

2. Білуха М.Т. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. Київ, 2000. 692 с.

3. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посіб. Житомир: ЖІТІ, 2000. 640 с.

4. Бутинець Ф.Ф. Історія бухгалтерського обліку: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів, що навчаються за освітньо-проф. програмою підготовки бакалавра з економіки зі спеціальності «Облік і аудит» / Ф.Ф.Бутинець. – 2-е вид., доп. і перероб. Житомир: ПП «Рута», 2001. – 512с.

5. Бухгалтерський облік в Україні: практичний посібник за ред. Ф.Ф. Бутинця.

Житомир: ЖІТІ, 2000. 264 с.

6. Валуєв Б.І. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посібник для студ. екон. спец. Одеса: Принт Мастер, 2001. 256с.

7. Грабова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посібник під ред. М.В. Кужельного. Київ: А.С.К., 2001. 272 с.

8. Гура Н.О. Облік видів економічної діяльності: підручник. Київ: ЦУЛ, 2016. 320 с.

9. Кім Ю.Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення: навч. посібник. Київ.: ЦУЛ, 2014. 600 с.

10. Мних Є.В. Розвиток обліку в Галичині (історичні та методологічні аспекти). Львів: Каменярь, 2001. 208с.

11. Лука Пачолі Трактат про рахунки та записи. Переклад Н. М. Ткаченко. Київ: Алерта, 2021. 180 с.

12. Плаксієнко В. Я. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах. Київ: ЦУЛ, 2014. 464 с.

13. Пушкар М.С., Гавришко Н.В., Романів Р.В. Історія обліку та контролю господарської діяльності: підручник. Тернопіль: Карт-бланш. 2004. 223 с.

14. Пушкар М., Журавель Г., Литвин Ю. Теоретичні основи бухгалтерського обліку: навч. посіб. для студ. вуз. Тернопіль: ТАНГ, 1998. 269 с.

15. Усач Б.Ф., Шурпенкова Р.К. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посіб. Київ: Знання, 2004. 301с.

16. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 388 с. (Серія «На допомогу студенту УДФСУ», т. 94) ISBN 978-966-337-635-6.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>
2. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>
3. Кафедра бухгалтерського обліку УДФСУ. URL: <http://kaf-buh-nudpsu.at.ua>
4. ЛІГА:ЗАКОН. URL: <http://www.liga.net>
5. Міністерство фінансів України. URL: <http://minfin.gov.ua>
6. Бухгалтер 911. URL: <https://bukhalter911.com/>
7. Все про бухгалтерський облік. URL: <http://www.vobu.com.ua/>
8. Впровадження міжнародних стандартів. URL: <http://www.msfz.minfin.gov.ua/>
9. Міжнародні стандарти фінансової звітності http. URL: <http://www.interbuh.com.ua/>

Міжнародні видання

1. Бізнес Інформ. Бизнес Информ. Business Inform), Харківський національний економічний університет, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України
2. Вісник аграрної науки Причорномор'я. Ukrainian Black Sea region agrarian science, Миколаївський національний аграрний університет
3. Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Bulletin of the Kiev National University Technologies and Design, Київський національний університет технологій та дизайну
4. Демографія та соціальна економіка. Демография и социальная экономика. Demography and Social Economy, НАН України, Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України
5. Економіка розвитку. Экономика развития. Economics of Development, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
6. Економічний часопис – XXI. Экономический журнал – XXI. Economic Annals – XXI Czasopys Ekonomiczny – XXI, ТОВ «Інститут суспільної трансформації», Інститут регіональних досліджень НАН України

7. Інноваційна економіка. Innovative economy, Подільський державний аграрно-технічний університет, ПВНЗ «Хмельницький економічний університет», ПП «Інститут економіки, технологій і підприємництва», Тернопільська державна сільськогосподарська дослідна станція Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН

8. Міжнародна економічна політика. Международная экономическая политика. International Economic Policy, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

9. Міжнародний науковий журнал «Механізм регулювання економіки». Международный научный журнал «Механизм регулирования экономики». International Scientific Journal «Mechanism of economic regulation», Сумський державний університет, ПНП «Центр наукових досліджень», Сумське регіональне відділення Академії підприємництва та менеджменту України, ТОВ «Видавничо-торговий дім «Університетська книга»

10. Наука й економіка. Science and economics, ПВНЗ «Хмельницький економічний університет»

11. Науково-практичне видання «Незалежний аудитор». Научно-практическое издание «Независимый аудитор». The practical science edition «Independent Auditor», ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», ТОВ «Видавництво «СОВА», Компанія ФРЕГТОН ПАРТИСІПЕЙШН ЛІМІТЕД (FREGTON PARTICIPATION LIMITED)

12. Управління розвитком. Управление развитием. Development Management, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

13. Вісник Міжнародного Слов'янського університету. Харків. Серія: економічні науки Вестник Международного славянского университета. Харьков. Journal of the International Slavonic University. Kharkov, ВЗО Міжнародний Слов'янський університет. Харків

14. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського. Серія «Економіка і управління» Ученые записки Таврического национального университета имени В.И.Вернадского. Серия «Экономика и управление». Scientific notes of Taurida National V.I. Vernadsky University. Series "Economy and Management», Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського МОН України

15. Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. Экономика, финансы, менеджмент: актуальные вопросы науки и практики. Economy, finances, management: Topical issues of science and practical activity (Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. Серія: економічні науки), Вінницький національний аграрний університет Міністерства аграрної політики України

16. Облік і фінанси. Учет и финансы, Accounting and Finance, Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України, ННЦ «Інститут аграрної економіки», Національний університет біоресурсів і природокористування України, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», Національний університет харчових технологій, Миколаївський національний аграрний університет, Уманський національний університет садівництва, ТДВ «Інститут обліку і фінансів» (Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана МОН України, Уманський національний університет садівництва, ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України)

ДОДАТКИ

Первинне облікове забезпечення

- Додаток А Прибутковий касовий ордер
- Додаток Б Видатковий касовий ордер
- Додаток В Журнал реєстрації прибуткових і видаткових касових документів
- Додаток Г Звіт касира
- Додаток Д Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів
- Додаток Е Інвентарна картка обліку основних засобів
- Додаток Є Акт на списання основних засобів
- Додаток Ж Відомість результатів інвентаризації
- Додаток О Карточка зі зразками підписів осіб

Поточне облікове забезпечення

- Додаток З Обліковий реєстр за субрахунком 301 «Готівка в національній валюті»
- Додаток І Обліковий реєстр за субрахунком 311 «Поточні рахунки в національній валюті»
- Додаток К Обліковий реєстр за субрахунком 372 «Розрахунки з підзвітними особами»
- Додаток Л Обліковий реєстр за рахунком 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»

Фінансова (бухгалтерська) звітність

- Додаток М Баланс
- Додаток Н Звіт про фінансові результати

Додаток А

(підприємство, організація)						(підприємство, організація)	
Идентифікаційний Код за ЄДРПОУ					Код за УКУД	КВИТАНЦЯ до прибуткового касового ордера серія _____ № _____	
Серія					_____		
ПРИБУТКОВИЙ КАСОВИЙ ОРДЕР						Л І Н І Я В І Д Р І З У	
Номер документа	Дата складання		Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного обліку	Сума		Код цільового призначення
Прийнято від _____							Прийнято від _____
Підстава _____							Підстава: _____
Додаток: _____ (літерами)						_____ 20__ р.	
Головний бухгалтер _____						Головний бухгалтер _____	
Одержав касир _____						Касир _____	

Додаток Б

_____ (підприємство, організація)

Ідентифікаційний
код за ЄДРПОУ

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Код за УКУД

--

ВИДАТКОВИЙ КАСОВИЙ ОРДЕР

Номер документа	Дата складання		Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного обліку	Сума	Код цільового призначення	
1	2	3	4	5	6	7	8

Видати _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Підстава: _____

_____ (прописом)

Додаток: _____

Керівник _____

Головний бухгалтер _____

Одержав: _____

(прописом)

«__» _____ 20__ р.

Підпис _____

За _____

(найменування, номер, дата та місце видачі документа, який засвідчує особу одержувача)

Видав касир _____

*Додаток Г***ЗВІТ КАСИРА № _____**

за « _____ » _____ 20__ г.

№ прибуткових та видаткових ордерів	Кількість документів	Від кого отримано або кому видано	Сума				Корр. рах.
			Прибуток		Видаток		
			Грн.	Коп.	Грн.	Коп.	
Залишок на початок дня:							
Разом за день:							
Залишок на кінець дня:							
БАЛАНС:							

Додаток Д

(підприємство, організація)
 Ідентифікаційний код ЄДРПОУ

Типова форма N O3-1
 Затверджена наказом Мінстату України
 від 29.12.95 р. N 352
 Код за УКУД

ЗАТВЕРДЖУЮ

"___" _____ 20__ р.

АКТ
приймання-передачі внутрішнього
переміщення основних засобів

Номер документа	Дата складання	Код особи, відповідальної за зберігання основних засобів	Код виду операції

Здавач	Одержувач	Дебет		Кредит		Первісна (балансова) вартість	Шифр		Код		Норми амортизаційних відрахувань		Поправочний коефіцієнт	Устаткування		Сума амортизації (зносу) за даними переоцінки на ___ 20__ р. або за документами придбання	Рік випуску (побудови)	Дата введення в експлуатацію (місяць, рік)	Номер паспорта
		рахунок, суб-рахунок	код аналітичного обліку	рахунок, суб-рахунок	код аналітичного обліку		інвентарний	заводський	рахунка об'єкта аналітичного обліку (для віднесення амортизаційних відрахувань)	норми амортизаційних відрахувань	на повне відновлення	на капітальний ремонт		вид	код				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

На підставі наказу, розпорядження _____ від "___" _____ 20__ р. N _____

проведений огляд _____, що приймається (передається) в експлуатацію від _____
 (найменування об'єкта)

В момент приймання (передачі) об'єкт знаходиться в _____
 (місцезнаходження об'єкта)

Коротка характеристика об'єкта _____

Зворотна сторона форми ОЗ-1

Об'єкт технічним умовам відповідає (не відповідає) _____

(вказати, що саме не відповідає)

добробка не потрібна (потрібна) _____

(вказати, що саме потрібно)

Підсумки іспитів об'єкта _____

Висновок комісії _____

Додаток. Перелік технічної документації _____

Голова комісії	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)
Члени комісії	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)
	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)
	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)
Об'єкт основних засобів прийняв	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)
Здав	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я, по батькові)

Відмітка бухгалтерії про відкриття картки або переміщення об'єкта

"__" _____ 20__ р.

Головний бухгалтер (бухгалтер)

Додаток Е

Типова форма N ОЗ-6

Затверджена наказом Міністату України

від 29.12.95 р. N 352

Код за УКУД

(підприємство, організація)		
Ідентифікаційний код ЄДРПОУ		
Бухгалтерський запис (акт, накладна)		Первісна вартість всіх об'єктів
дата	номер	
16	17	18

ІНВЕНТАРНА КАРТКА
обліку основних засобів

повне найменування та призначення об'єкта

найменування заводу-виготовлювача

модель, тип, марка

Цех, відділ, дільниця, лінія	Рахунок, суб-рахунок	Код аналітичного обліку	Первісна (балансова) вартість	Код		Норма амортизації а-ційних відрахувань		Поправочний коефіцієнт	Устаткування		Акт про введення в експлуатацію		Дата початку сплати за основні засоби (місяць, рік)	Номер			Сума зносу за даними переопірки на 20__ р. або за документами придбання	Рік випуску (побудови)	Дорогоцінні метали			Вибуло (передано)			
				рахунка і об'єкта аналітичного обліку (для віднесення амортизаційних відрахувань)	норма амортизації а-ційних відрахувань на	на повну відбудову	на капітальний ремонт		вид	код	дата	номер		ін-вен-тарний	завод-ський	пас-порт-та			най-менування	вид	маса	бухгалтерський запис (акт, накладна)		причина вибуття (переміщення)	
																						повне	капітальний ремонт		дата
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

Джерело придбання (фінансування) для державних підприємств _____

Зворотна сторона форми N O3-6

Добування, доукомплектування, модернізація, індексація				РЕМОНТ (бухгалтерський облік)							
дата	номер	інвентар- ний номер	сума	дата	номер	інвентар- ний номер	сума	дата	номер	інвентар- ний номер	сума

Коротка індивідуальна характеристика об'єкта

Найменування конструктивних елементів та інших ознак, що характеризують об'єкт	Матеріали, розміри та інша відомість				
	основний об'єкт	найменування найважливіших прибудов обладнань та приладдя, що відносяться до основного об'єкта			
1	2	3	4	5	6

Картку заповнив _____ посада _____ підпис _____ прізвище, ім'я, по батькові _____

"__" _____ 20__ р.

_____ найменування класифікаційної групи

Номер		Найменування об'єкта	Відмітка про вибуття
картки	інвентарний		

Комісія, призначена наказом (розпорядженням) від "___" _____ 20__ р. N _____
на підставі

зробила огляд

найменування об'єкта

В результаті огляду комісія встановила:

1. Надійшов на підприємство "___" _____ 20__ р.

2. Кількість ремонтів _____ на суму _____ грн.

3. Маса об'єкта за паспортом _____

4. Наявність дорогоцінних металів _____

5. Технічний стан та причина списання _____

Висновок комісії:

Додаток. Перелік документів, що додаються

Голова комісії

_____ посада

_____ підпис

_____ прізвище, ім'я, по батькові

Члени комісії

_____ посада

_____ підпис

_____ прізвище, ім'я, по батькові

Зворотна сторона форми N O3-3

Розрахунок результатів списання об'єкта

Витрати на списання			Надійшло від списання				
найменування документа	статті витрат	сума	найменування документа	цінностей		кількість	сума
				вид	номенклатурний номер		
1	2	3	4	5	6	7	8

Результати списання

У картці _____ вибуття основних засобів відмічено.

" __ " _____ 20__ р.

Додаток 3

ЖУРНАЛ – ОРДЕР
за рахунком 301 «Готівка в національній валюті» за _____20__р.

Сальдо на 01 _____20__р. _____грн.

Документ		Дебет рахунка 301 «Готівка в національній валюті» в кредит рахунків					Разом дебет рахунка	Кредит рахунка 301 «Готівка в національній валюті» в дебет рахунків					Разом кредит рахунка	Залишок на звітну дату
№	Дата													
РАЗОМ:														X

Сальдо на 31 _____20__р. _____грн.

Додаток I

ЖУРНАЛ – ОРДЕР

за рахунком 311 «Поточний рахунок в національній валюті» за _____ 20__р.

Сальдо на 1 _____ 20__р. _____ грн.

Документ		Дебет рахунка 311 «Поточний рахунок в національній валюті» в кредит рахунків					Разом дебет рахунка	Кредит рахунка 311 «Поточний рахунок в національній валюті» в дебет рахунків					Разом кредит рахунка	Залишок на звітну дату
№	Дата													
Разом:														X

Сальдо на 31 _____ 20__р. _____ грн.

Додаток Л

Відомість 3.3 аналітичного обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками (до рахунку 63)

Номер запису	Номер документа	Найменування постачальника (підрядника)	Сальдо на початок місяця		В дебет рахунку 63 з кредиту рахунків 24, 30, 31, 34, 36, 37, 41, 46, 48, 50, 51, 52, 55, 60, 62, 64, 68, 70, 71, 73, 74						З кредиту рахунку 63 в дебет рахунків 15, 20, 22, 23, 24, 28, 30, 31, 39, 47, 64, 68, 80, 84, 85, 91, 92, 93, 94, 99						Сальдо на кінець місяця
			дата виникнення заборгованості	кредит	дата					Разом за дебетом	дата					Разом за кредитом	
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
13																	
14																	
15																	
16																	
Усього за рахунком 63			X		X							X					

Виконавець _____
(підпис)

Додаток М

Підприємство _____	Дата (рік, місяць, число) _____	КОДИ
Територія _____	за ЄДРПОУ _____	01
Організаційно-правова форма господарювання _____	за КОАТУУ _____	
Вид економічної діяльності _____	за КОПФГ _____	
Середня кількість працівників ¹ _____	за КВЕД _____	
Адреса, телефон _____		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака		
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)

НА _____ 20__ Р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010		
первісна вартість	1011		
знос	1012		
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095		
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165		

Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195		
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300		
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495		
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695		
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900		

Керівник

Головний бухгалтер

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Н

Підприємство _____ (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ	
			01

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
за _____ 20__ р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	()	()
Валовий:			
прибуток	2090		
збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120		
Адміністративні витрати	2130	()	()
Витрати на збут	2150	()	()
Інші операційні витрати	2180	()	()
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190		
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290		
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		
збиток	2355	()	()

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500		
Витрати на оплату праці	2505		
Відрахування на соціальні заходи	2510		
Амортизація	2515		
Інші операційні витрати	2520		
Разом	2550		

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток О

Затверджую:

(підприємство, організація)_____
(керівник підприємства)Ідентифікаційний код ЄДРПОУ

«__» _____ 20__ р.

КАРТКА ЗРАЗКІВ ПІДПИСІВ

Номер	Дата складання	Код			Примітка
		дільниці	цеху	складу	

Відповідно до наказу _____ № __ від «__» _____ 20__ р.
(керівник підприємства)

наступним особам надано право підпису накладних-вимог на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, актів-вимог на заміну (додатковий відпуск) матеріалів, лімітно-забірних карток:

Прізвище, ім'я, по-батькові	Посада	Зразок підпису

наступним особам надано право отримувати матеріальні цінності:

Прізвище, ім'я, по-батькові	Посада	Зразок підпису

Погоджено:

Начальник дільниці

(підпис)_____
(П.І.Б.)

Начальник цеху

(підпис)_____
(П.І.Б.)

Головний бухгалтер

(підпис)_____
(П.І.Б.)